

Vår arbetsplats | Vår organisation | Vårt samhälle

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE

2017

INNEHÅLL

Förbundsstyrelsens förord	5
Vår arbetsplats	6
Vår organisation	12
Vårt samhälle	18
Förbundets organisation	25
Hållbarhetsrapport 2017	31
Revisorns yttrande	35
Förvaltningsberättelse	37
Noter till resultat- och balansräkning	48
Revisionsberättelse	60

FÖRBUNDSSTYRELSENS FÖRORD

År 2017 var ett händelserikt år för IF Metall. På arbetsplatserna, i vår organisation och i samhället. Industriavtalet fyllde 20 år och firade med avtalsrörelse. Kraftmätningen med arbetsgivarna resulterade i treåriga avtal på totalt 6,5 procent, varav 6 procent i löneökning och 0,5 procent i höjd deltidspensionspremie. Vi uppnådde också LO-samordningens krav om en låglönesatsning.

År 2017 var ett händelserikt år för IF Metall. På arbetsplatserna, i vår organisation och i samhället.

Industriavtalet fyllde 20 år och firade med avtalsrörelse. Kraftmätningen med arbetsgivarna resulterade i treåriga avtal på totalt 6,5 procent, varav 6 procent i löneökning och 0,5 procent i höjd deltidspensionspremie. Vi uppnådde också LO-samordningens krav om en låglönesatsning.

Avtalet gynnar industrins konkurrenskraft och ger fortsatta reallöneökningar. Industrinormen är fortsatt framgångsrik.

IF Metall var drivande i att förhandla fram etableringsjobben, som ska hjälpa nyanlända och långtidsarbetslösa att få in en fot på arbetsmarknaden genom att kombinera jobb och utbildning. Förhoppningen är att etableringsjobben ska komma igång 2019. Fullt utbyggd ska satsningen omfatta minst 10 000 individer.

I maj höll vi vår fjärde ordinarie kongress i Göteborg. Marie Nilsson tog över som förbundsordförande efter Anders Ferbe och 450 motioner behandlades. Kongressens tema var Framtidens industriarbete.

Digitaliseringen och robotiseringen skapar nya förutsättningar för industrin. Om Sverige ligger långt framme i teknikutvecklingen kan vi fortsätta vara världsledande. Därför är utbildning, validering, kompetensutveckling och omställning viktiga frågor för IF Metall.

Två tredjedelar av IF Metalls medlemmar har inte genomfört någon kompetensutveckling under det senaste året visar en undersökning som gjordes under hösten. Bland kvinnor och äldre ser det särskilt illa ut.

Så kan vi inte ha det. Ingen ska behöva sägas upp från jobbet bara för att företaget inte har sett till att man fått utbildning. Därför lyfte vi kompetensutvecklingen både med arbetsmarknadens parter och i samhällsdebatten.

Precis som medlemmarna måste få kompetensutveckling i sitt arbete, behöver IF Metalls förtroendevalda kompetensutveckling i sitt uppdrag. Så de kan göra ett så bra jobb för medlemmarna som möjligt.

Organisationslyftet innebär att 75 miljoner kronor extra satsas på utbildning under kongressperioden, främst för förtroendevalda men även för medlemmar.

Uppropet metoo skakade om Sverige och världen 2017. Nu tvingas hela samhället agera för att få ett slut på sexuella trakasserier och sexuellt våld. Här har vi i facket och arbetsgivarna en stor gemensam utmaning.

På varje arbetsplats ska det finnas tydliga riktlinjer mot sexuella trakasserier och kränkningar. Personer som utsätts ska veta vart de ska vända sig och känna att de blir lyssnade på. Och arbetsgivaren ska agera. Tyvärr kan övertramp ske även inom ramen för IF Metalls verksamhet. Då ska vi agera kraftfullt i varje enskilt fall.

I spåren av metoo genomförde IF Metall en medlemsundersökning, säkerställde att våra rutiner fungerar, ökade utbildningsinsatserna och kallade arbetsgivarna till samtal. Allt för att metoo ska leda till varaktig förändring.

Vid årets slut kunde vi konstatera att IF Metall återigen ökar i antal aktiva medlemmar. Dessutom har fler medlemmar arbete än tidigare. Det visar att vi är på rätt väg.

Sammantaget är vi ett starkt förbund, redo att ta oss an valåret 2018. Under 2017 förberedde vi den valrörelse som ska säkra en fortsatt socialdemokratiskt ledd regering.

För medlemmarnas, industrins och välfärdens skull ska vi se till att svetsaren och IF Metallaren Stefan Löfven leder landet i fyra år till.

På Swegon i Kvänum satsar fack och arbetsgivare tillsammans på hållbart arbete, helt i linje med IF Metalls handlingslinjer 2017-2020.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR ARBETSPLATSEN

- IF Metall ska teckna riksavtal med löneökningar och rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra områden där vi har medlemmar.
- IF Metall ska vara en aktiv part i företagets utveckling av teknik, organisation och arbetsmiljö för att säkerställa hållbara, utvecklande och trygga arbeten för medlemmarna.
- IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetssituation och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen och inom alla våra avtalsområden.

VÅR ARBETSPLATS

Industriavtalet fyllde 20 år och vi omförhandlade samtliga våra 40 riksavtal. Kraftmätningen med arbetsgivarna resulterade i treåriga avtal på totalt 6,5 procent, varav 6 procent i löneökning och 0,5 procent i höjd deltidspensionspremie. Avtalet gynnar industrins konkurrenskraft och ger förutsättningar för fortsatta reallöneökningar. Industrinormen är fortsatt framgångsrik. Tillsammans med LO-förbunden uppnådde vi dessutom en låglönesatsning. Inom Samhall tvingades vi varsla om konflikt för att få igenom låglönesatsningen. Digitaliseringen och teknikutvecklingen går snabbt på många industriarbetsplatser. Inflytande- och arbetsmiljöfrågor är mycket viktiga. Vårt arbete för ett hållbart, tryggt och utvecklande arbetsliv intensifierades.

Hållbart arbete

IF Metall har 2017 genomfört två centrala utbildningar i Hållbart arbete och två centrala utbildningar i Lönesystem och befattningsutveckling, med drygt 50 deltagare. Därutöver har medverkan skett på ett stort antal lokala konferenser och utbildningar runt om i landet inom ramen för Hållbart arbete.

Förändringsledare

Förändringsledarna har till uppgift att hjälpa klubbar att komma igång med initiativ för Hållbart arbete samt stötta dem i det fortsatta arbetet. Förbunds-kontoret har utbildat sju nya förändringsledare och anordnat erfarenhetsutbyte dem emellan. En fortsatt viktig satsning är utbildningar i klubbstyrelseutveckling för att klubbarna ska komma igång med lokala initiativ för Hållbart arbete.

It-verktyget Hållbart arbete

Intresset för förbundets it-verktyg Hållbart arbete är fortsatt stort, både hos klubbar och hos arbetsgivare. Förbunds-kontoret har under året besökt många arbetsplatser för att visa verktyget, men också för att diskutera hur de lokala parterna ska komma vidare i arbetet. Även avdelningarna har ordnat konferenser och utbildningar om verktyget.

Industrins digitalisering

IF Metall måste ligga i framkant för att möta de utmaningar som finns i och med digitaliseringen av industrin och har bland annat engagerat sig i flera olika projekt för att få ökad kunskap och engage-

mang i teknikutvecklingen. Ett av dem är projektet Producera i Sverige som handlar om att ta fram en automationsguide för att anamma den senaste tekniken i små och medelstora företag. Ett annat projekt är Kickstart digitalisering som handlar om att brett nå ut till våra förtroendevalda och företagen genom inspirerande och informativa konferenser för att öka intresset för digitalisering och tekniksprång.

Förbundet har också rollen att bevaka och motverka nya risker som kan uppstå genom digitaliseringen.

Det kan handla om allt ifrån att få möjlighet till kompetensutveckling, nya material och metoder som påverkar arbetsmiljön, till system som övervakar och inkräktar på integriteten.

”IF Metall måste ligga i framkant för att möta de utmaningar som finns i och med digitaliseringen av industrin.”

Produktionslyftet

Arbetet med att utveckla och tillföra digitaliseringen i Produktionslyftet fortsätter. Ett verksamhetsbidrag om 21 miljoner kronor från Tillväxtverket under perioden januari 2017 till december 2019 ger goda förutsättningar för vidare utveckling.

Förhandlingar och avtal

Under året har 226 nya lokalavtal tecknats jämfört med 399 tecknade avtal 2016. Totalt 223 nya företag omfattas av riksavtal jämfört med 321 företag 2016. Cirka 400 arbetsrättsliga ärenden har inkommit, ungefär samma antal som 2016. Ärendena har bland annat handlat om centrala förhandlingar, konkurser, central medverkan vid avtalsteckning och gränsdragningar (vilket förbund som har avtals- och organisationsrätten).

Antalet tecknade utstationeringsavtal ökade 2017. De flesta av totalt 77 nya avtal tecknades inom Svemekavtalets tillämpningsområde. Endast ett fåtal tecknades inom Bemanningsavtalets och Teknikavtalet IF Metalls tillämpningsområden.

Ökad förekomst av utstationering till Sverige och revideringen av lex Laval, som trädde i kraft den 1 juni, är orsaker till det ökade antalet utstationeringsavtal. De nya reglerna innebär att det har blivit enklare att teckna kollektivavtal och att få dokument som styrker att de efterlevs. IF Metall och Teknikarbetsgivarna tecknade en överenskommelse om fredsplikt vid vissa utstationeringar i vilken villkor vid utstationering på uppdrag av medlemsföretag i Teknikarbetsgivarna regleras.

Avtalsrörelsen

Samtliga IF Metalls 40 riksavtal omförhandlades under året. Den 31 mars tecknades åtta preliminära treåriga avtal som innebar löneökningar och fortsatt utbyggnad av premierna till deltidspension till ett sammanlagt värde av 6,5 procent.

Avtalsrådet beslutade den 12 april att rekommendera förbundsstyrelsen att anta de preliminära uppgörelserna. Detta innebär att IF Metall tillsammans med de andra förbunden inom Facken inom industrin (FI) satte ett märke som kom att fungera som norm för arbetsmarknadens parter.

Historisk avtalsrörelse för Samhall

För första gången i historien var de sju avtalsbärande förbunden på Samhalls avtalsområde (IF Metall, Kommunal, HRF, GS, Handels, Seko och Fastighets) tvungna att varsla om konflikt för att få till ett avtal för de cirka 20 000 anställda på Samhall. Varslet skedde i två steg – det första bestod av övertids- och nyanställningsblockad och det andra i arbetsnedläggelse på ett antal arbetsplatser. Orsaken var att motparten Almega Samhallförbundet ansåg att de anställda på Samhall inte skulle få samma löneökning som alla andra på svensk arbetsmarknad fått. Förbunden ansåg att de skulle få 6,5 procent samt den låglönesatsning som LO-förbunden kommit överens om.

Efter mycket tuffa förhandlingar lyckades parterna, med hjälp av medlare, bli överens om ett nytt kollektivavtal några dagar innan varslet skulle ha brutit ut. Uppgörelsen innehåller ett treårigt avtal med

– Klart att vi på Samhall skulle ha del av låglönesatsningen. Vi har också krav på oss att vara lönsamma och dra in vinst, säger Pia Litbo, IF Metalls klubbordförande på Samhall i Kristianstad och ledamot i förhandlingsdelegationen.

löneökning om 6,5 procent samt en låglönesatsning om 0,6 procent som lades på grundlönen.

Partsgemensamma arbetsgrupper

Arbeten bedrivs i flera partsgemensamma arbetsgrupper inom olika avtalsområden. Bland annat ska en arbetsgrupp inom Stål- och metall följa implementeringen av varierad arbetstid (TOFEN, Trygghet och Flexibilitet) samt kring lönebildning. Inom Byggnadsämnesavtalet har pensionsavsättning tillförts som nytt val för individen och en arbetsgrupp ska ta fram informationsmaterial samt genomföra informationsinsatser om vad valet innebär för medlemmens framtida pension.

En annan arbetsgrupp ska utreda möjligheterna till ny tillämpning av regelverk i Yrkesutbildningsavtalet gällande yrkesbevis för maskinförare och truckförare. Inom Svemekavtalet utreds möjligheten att certifiera smeder som svetsar och monterar stålkonstruktioner på byggarbetsplatser, för att bland annat säkerställa kompetens, kvalitet och säkerhet

På Volvo i Arvika deltar man i projekt Noll vibrationsskador.

på arbetsplatsen. En annan arbetsgrupp arbetar med frågor om livslångt lärande kopplat till eventuell höjd pensionsålder och möjligheterna till kompetensutveckling. Inom Bemanningsavtalet bildades en arbetsgrupp för införande av deltidspension.

Inom Facken inom industrin ska en partsgemensam arbetsgrupp titta på hur systematiskt arbetsmiljöarbete kan främjas, och då med speciellt fokus på hur tillämpningen av föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö utvecklas.

Gränsdragning

IF Metall och Seko har träffat en ny gränsdragningsöverenskommelse avseende tillverkning, uppförande samt drift och underhåll av vindkraftsanläggningar, i syfte att tydliggöra gränserna för organisationsrätt och avtalstillhörighet mellan förbunden. Förbundet har också haft överläggningar om gränsdragning tillsammans med Unionen, Seko, Byggnads, Kommunal och Transport.

IF Metalls och Unionens forum för organisationsfrågor har fortsatt arbetet med informationspridning om gränsdragningsavtalet, bland annat med en gemensam konferens för centrala ombudsmän.

”Fack och arbetsgivare gör skrift om aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier.”

Diskriminering

Fem diskrimineringsärenden har inkommit till förbundskontoret 2017, jämfört med 14 ärenden året innan.

IF Metall har deltagit i en partsgemensam arbetsgrupp inom Industriavtalet för att ta fram en skrift om aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier.

Globalt koncernarbete

Syftet med globalt koncernarbete är att säkerställa goda arbetsvillkor och motverka social dumpning i svenska multinationella företag samt att utveckla det internationella fackliga arbetet på förbundskontoret, i klubbar och hos lokala fackliga representanter i svenska multinationella företag. I början av 2017 tillsattes därför ett projekt med lokala fackliga representanter från multinationella företag och representanter från förbundskontoret. De företag som ingår är Assa Abloy, Alfa Laval, Electrolux, Epiroc (tidigare Atlas Copco), Sandvik och SKF. Klubbarna inom respektive företag har utarbetat konkreta handlingsplaner med mätbara mål.

Förbundskontorets representanter i projektet har genomfört studiebesök i fem av de sex företagen för att följa upp arbetet med handlingsplanerna.

Ett hållbart arbetsliv

Förbundskontoret har medverkat på flera lokala konferenser rörande Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Intresset för frågorna är mycket stort. Även industrins partsgemensamma arbetsmiljögrupp har haft fokus på föreskriften och planerar bland annat gemensamma seminarier.

För att tydliggöra att arbetsmiljöfrågorna är en viktig och prioriterad verksamhet i förbundet beslutade förbundsstyrelsen i december om ett nytt inriktningsdokument. Riktlinjerna kring Hållbart arbete hade uppdaterats och nya handlingslinjerna förts in. Inriktningsdokumentet ska vara ett stöd för den lokala organisationen, men också ge en vägledning i hur arbetsmiljöfrågorna ska kunna integreras och drivas i hela organisationen.

Regionala skyddsombud

Under året har IF Metalls 318 regionala skyddsombud besökt 6 451 arbetsplatser av totalt cirka 10 800 arbetsplatser, vilka omfattar cirka 108 000 medlemmar. Dessutom har 1 000 återbesök genomförts. RSO-besöken har precis som förra året nått cirka 60 procent av arbetsplatserna.

Ett problem har varit många byten av regionala skyddsombud under året, vilket resulterat i att besöken procentuellt sett blivit något färre. En genomgående synpunkt är att man är för få och därmed inte hinner med sitt uppdrag.

Avdelningarna har i sitt rekryteringsarbete av nya skyddsombud kommit på nya och kreativa sätt att väcka intresse för uppdraget. Flera avdelningar arbetar dessutom aktivt för att rekrytera skyddsombud från underrepresenterade grupper, med fokus på kvinnor. En aktivitet är möjligheten till praktik med ett erfaret regionalt skyddsombud. Likaså har rutinerna kring introduktionen förbättrats.

Innehållet på förbundskontorets årliga RSO-konferens var information från Högskolan Dalarna om kemiska hälsorisker, från LO-TCO Rättsskydd AB om arbetsmiljöbrott, förbundets verksamhets-

program Fokus samt ett seminarium kring Hållbart arbete. Medverkade gjorde också vår medlem Gustaf Seppelin Solli för att berätta om olyckan på Nordkalk och hur den har påverkat honom. Drygt 140 personer deltog på konferensen.

Stärkt lokalt arbetsmiljöarbete (SLA)

Förbundskontoret har återupptagit aktiviteten stärkt lokalt arbetsmiljöarbete, vilken innebär att stödja avdelningarnas arbetsmiljöansvariga och regionala skyddsombud med att nå målet om att varje år besöka arbetsplatser utan skyddskommitté där vi har medlemmar. Syftet är att stärka den lokala organisationen och ge de förtroendevalda verktygen för att nå målen för verksamheten.

Partsgemensamma projekt

IF Metall har deltagit i flera projekt tillsammans med Prevent, bland annat i brandutbildning för gruv- och stålindustrin, kemiguiden, hårdplaster, isocyanater för den lilla arbetsplatsen, kemiska hälsorisker samt elektromagnetiska fält.

Förbundet har även varit engagerat i ett projekt finansierat med Afa-medel som drivits av Swerea IVF, avseende noll vibrationsskador. Förtroendevalda från Volvo CE, Arvika, och Bilvia, Göteborg,

Med uppdrag att säkra arbetsmiljön. Linda Forså, IF Metall Sörmland, är ett av IF Metalls 318 regionala skyddsombud.

har ingått i en referensgrupp, vars uppgift har varit att informera och sprida kunskap om vibrationer och påföljande skador, men också att bilda opinion för att påverka lagstiftningen, eftersom vibrationsskador är en av de vanligaste godkända arbetssjukdomarna för förbundets medlemmar. Ett seminarium har också genomförts i ämnet på förbundskontoret, med 50 deltagare.

Standardisering

Standardiseringsarbetet har utökats under året och i dag arbetar sju ombudsmän med frågorna i elva tekniska kommittéer inom områdena vibrationer i handhållna maskiner, industritruckar, handhållna maskiner, maskinsäkerhet i järn- och metallverk, verktygsmaskiner, maskinsäkerhet, ögonskydd, andningskydd, nanoteknik, ergonomi samt socialt ansvarstagande. Standardiseringsarbetet bedrivs tillsammans med LO.

Rehabilitering

Behovet av mer kunskap inom området rehabilitering har varit fortsatt högt både hos förtroendevalda och hos anställda inom IF Metall. För att möta det behovet genomfördes en central utbildning i rehabilitering där drygt 30 personer deltog.

Många upplever att rehabiliteringsfrågorna är svåra och att intresset hos arbetsgivarna är för lågt. Rehabiliteringskedjan som infördes under den borgerligt ledda regeringen upplevs som ett stort hinder på arbetsplatserna. Att den bortre parentesen togs bort har inte gjort det lättare, utan nu är det ännu viktigare att tidigt komma igång med rehabiliteringsåtgärder på arbetsplatsen.

Allt för många arbetsgivare använder rehabiliteringskedjan som en ursäkt för att säga upp anställda som har rehabiliteringsbehov i stället för att anpassa arbetsplatserna.

Rättshjälp

Under året har 114 ansökningar inkommit om rättshjälp i försäkrings- och arbetsrättsärenden (24 fler än 2016). Av dessa har 59 beviljats rättshjälp och överlämnats till LO-TCO Rättsskydd AB. Sammanlagt har 94 ärenden avslutats, vilka resulterade i 21 miljoner kronor till berörda medlemmar.

Social-, avtals- och medlemsförsäkringar

Under våren inleddes de avtalsförsäkringsförhandlingar som ingår i LO-samordningen med att tre arbetsgrupper tillsattes för att lägga grunden för diskussionerna. Arbetsgrupperna presenterade sina arbeten i september, men förhandlingarna är inte slutförda.

IF Metall har under året vidareutvecklat samarbetet med Folksam, bland annat med gemensamma träffar för blivande pensionärer, föräldrar, långtidssjuka och arbetslösa medlemmar för att informera om deras försäkringsskydd. Så många som nästan 11 000 av förbundets medlemmar fick möjlighet till en personlig genomgång av sitt försäkringsskydd tillsammans med en rådgivare från Folksam.

”Rättshjälp genom fackligt medlemskap har givit berörda medlemmar 21 miljoner kronor.”

Mellan 150 och 200 miljoner kronor betalas ut årligen från våra medlemsförsäkringar till medlemmar som råkat ut för en ersättningsberättigad händelse. IF Metalls försäkringsinformatörer runt om i landet är väldigt aktiva. De informerar både på sina egna och på andras arbetsplatser de anställda om deras försäkringsskydd. Ett mycket uppskattat och viktigt fackligt arbete.

De medlemmar som av olika anledningar tidigare tackat nej till ett erbjudande om att teckna sjuk- och efterlevandeförsäkringen fick i våras en andra chans att göra detta. Väldigt många passade då på att teckna försäkringen.

På förbundets Högre försäkringsutbildning steg 1 och 2 deltog drygt 25 förtroendevalda och anställda.

Förbundskontoret genomförde också tillsammans med Runöskolan en handledarutbildning för förbundets grundutbildning i försäkringar samt en central konferens för avdelningarnas trygghetsansvariga.

Stärkt lokalt försäkringsarbete (SLF)

Förbundskontoret har fortsatt arbetet med att stärka avdelningarna i deras lokala försäkringsarbete (SLF), bland annat har 21 avdelningsbesök genomförts.

Handläggningen av rättshjälp och hur den ska utvecklas för att bli ännu bättre är en av de frågor som tas upp vid avdelningsbesöken.

- 75 miljoner extra i organisationslyftet höjer kvaliteten på fackliga studier, säger Kerstin Jansson, klubbordförande och studieorganisatör på Vitrolife.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR ORGANISATIONEN

- IF Metall ska arbeta med att öka organisationsgraden med det fortsatta gemensamma målet att 2020 ha minst 85 procents organisationsgrad.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ, genom att motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna; målet om minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2020 på central nivå och avdelningsnivå.
- IF Metall ska stärka medlemskontakterna genom att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år och lägga särskild vikt på arbetsplatser utan klubb.

VÅR ORGANISATION

IF Metall höll kongress i Göteborg med temat Framtidens industriarbete. Där behandlades 450 motioner. Marie Nilsson valdes, som första kvinna, till förbundsordförande. Vi inledde Organisationslyftet, som innebär att 75 miljoner kronor extra satsas på utbildning av medlemmar och förtroendevalda under kongressperioden. I spåren av metoo genomförde vi flera aktiva åtgärder och intensifierade våra insatser mot sexuella trakasserier och kränkningar. Det är viktigt att metoo leder till varaktig förändring. Antalet aktiva medlemmar ökade under 2017. Det är en framgång som visar att vi är på rätt väg i vårt arbete med att organisera dagens och framtidens industriarbetare.

Organisationsgrad

Positiva siffror kan visas upp för 2017 gällande organisering. Antalet medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal har ökat med 4 895 personer. Antalet inträden under året var 26 972 och den totala ökningen blev 831 nya medlemmar. Det är ett rekord sedan förbundet bildades och resultatet av ett gediget arbete på våra arbetsplatser ute i landet och av ökat fokus på organisering.

Av IF Metalls 36 avdelningar har 14 avdelningar ökat antalet medlemmar jämfört med åtta avdelningar 2016.

Förbundets totala organisationsgrad är i stort sett oförändrad, drygt 77 procent, beräknat på ett underlag av 10 966 arbetsplatser per den 31 december 2017.

Organisera – en del av alla uppdrag

Ett organiserande arbetssätt vid förhandlingar och avtalstecknande har fortsatt. Visionerna om ett mer aktivt och större IF Metall börjar så smått bli verklighet. Det är ett idogt och hårt arbete av förtroendevalda och anställda som ligger bakom framgången.

Förbundsstyrelsens beslut att samtliga lokala ombudsmän, avdelningsordförande, och ombudsmän på organisationsenheten som har avdelningsansvar ska genomgå utbildning i kollektivavtalsteckning, har stärkt organiseringsarbetet ytterligare. Också förbundsstyrelsens förtydligande att samtliga ska arbeta med organisering i alla uppdrag har snabbt givit goda resultat att värva nya förtroendevalda och medlemmar.

För att uppnå målen i handlingslinjerna kring organisering har förbundskontoret besökt alla avdelningar för att diskutera och stötta dem i arbetet att nå målen. Dessutom har förbundskontoret medverkat på många av avdelningarnas egna aktiviteter, klubbträffar, årsmöten, styrelsemöten, arbetsplatsbesök m.m. Allt för att alla i förbundet – anställda och förtroendevalda – ska bidra till att stärka avdelningarnas organiseringsarbete.

Organisering var också i fokus under kongressen, på ombudsmannakonferensen, för nyanställda, för avdelningarnas organisationsansvariga samt i det internationella arbetet. Vidare har förbundskontoret genomfört uppföljningar på agitatorsutbildningen, medverkat på avtalsrådet, på a-kassans stämma samt på avdelningarnas administratörsutbildning Svarven, då administratörerna har en viktig roll i organiseringsarbetet. Allt för att lyfta vikten av organiseringsarbetet och för att mobilisera och rekrytera nya medlemmar.

Överallt har organisering lyfts – organisera mera!

Trots ett hårt arbete har 18 225 personer lämnat IF Metall. Därför görs nu speciella insatser för att motverka utträden.

Träningsläger

Träningslägret erbjuds de avdelningar som vill ha ett nytt arbetssätt att organisera. Under året har träningslägret genomförts i fem avdelningar och uppföljning gjorts i två avdelningar. Idén är att synas mer på arbetsplatserna i positiva sammanhang och att tillbringa mindre tid på interna möten. Fokus på organisering har ökat i de avdelningar där

träningläger har genomförts. Avdelningarna arbetar mer strukturerat med frågan och tillsammans med personer med utåtriktade uppdrag och administratörerna har detta givit resultat. Träninglägret lägger också fokus på hur avdelningen ska hantera utträden.

Medlem värvar medlem

Kampanjen Medlem värvar medlem fortsatte under 2017. Vid årets slut hade 685 nya medlemmar värvats av 244 medlemmar och förtroendevalda. Tre förtroendevalda skolinformatorer ringde runt till avgående studerandemedlemmar och erbjöd dem fortsatt medlemskap i förbundet, vilket resulterade i att 52 procent av dem blev fullvärdiga medlemmar.

Jämställdhet

Kongressens mål om minst 30 procent kvinnor i rådgivande och beslutande organ fortsatte att resultera i en rad riktade satsningar till kvinnor och under året har ett antal nätverksträffar för kvinnor genomförts. I augusti hölls det årliga nätverket för IF Metalls lokalombudsmän som är kvinnor. Temat var stress och hälsa. I november höll nätverket för ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen, avdelningsordförande och vice avdelningsordförande som är kvinnor sin årliga träff. Även regionala skyddsombud som är kvinnor hade en central träff i november. Utöver centrala nätverksträffar har andelen lokala initiativ för nätverk riktade till kvinnor ökat.

På internationella kvinnodagen den 8 mars anordnades ett uppföljningsseminarium på föregående års tema – Alla har ansvar för jämställdhet. Panelen bestod av LO:s mansdominerade förbund och Kommunal. Ingången var att diskutera förbundens utveckling av deras jämställdhetsarbete samt avtalsrörelsen utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

IF Metall ser på jämställdhet som en kunskapsfråga. Jämställdhetsperspektivet ingår i dag i flertalet av förbundets utbildningar och det sju-sattes en ny utbildning i värdegrundsfrågor riktad till förbundets nyanställda. Utbildningsinsatserna i jämställdhet riktade till avdelningarna fortsatte och förbundskontoret genomförde utbildningar i åtta avdelningar. Vidare har medverkan skett vid ett antal olika konferenser och utbildningar, både nationellt och internationellt, för att fortsätta lyfta frågan och driva jämställdhetsarbetet framåt.

75

Extra satsning med 75 miljoner i Organisationslyftet.

– Det är viktigt att tala om fördelarna att vara med i facket, men också att vara tydlig med nackdelarna om du väljer att stå utanför, säger Christian Calderon Garrido, IF Metall Sörmland.

Lokalt anordnades fyra regionala konferenser riktade till avdelningarnas jämställdhetsansvariga i syfte att skapa regionala nätverk samt att utveckla avdelningarnas löpande verksamhet i jämställdhetsfrågor.

IF Metall har också fortsatt att vara en kraft i jämställdhetsdebatten, inte minst under metoo-upproppet, som kom att forma samhällsdebatten och som gjorde att sexuella trakasserier hamnade i fokus. Förbundet tog tydlig ställning i dessa frågor och skrev därför under upproppet som berörde den fackliga sfären – #InteFörhandlingsbart. IF Metall genomförde också en medlemsundersökning för att undersöka förekomsten av sexuella trakasserier på arbetsplatsen samt vidareutvecklade rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier. Det här arbetet kommer att fortsätta.

Som feministisk organisation engagerar sig IF Metall under Prideveckan.

Hbtq

IF Metall ökade under året fokusen på hbtq-frågor. Efterfrågan om mer kunskap i ämnet resulterade i att förbundskontoret tog fram ett material som ingår i Aha-serien: HBTQ – en facklig fråga.

Förbundet höll också ett seminarium i Almedalen som belyste hbtq-frågor utifrån ett arbetsmiljöperspektiv samt medverkade på olika pridedfestivaler ute i landet. Dessutom deltog förbundskontoret tillsammans med avdelning 15 Stockholms län på Stockholm Pride.

Studieverksamhet

IF Metall hade under året totalt 19 800 deltagare i fackliga utbildningar, en minskning med 3 654 deltagare jämfört med 2016. Av dem som gick fackliga utbildningar var cirka 25 procent kvinnor.

En träff för förbundets samtliga handledare genomfördes i juni som samlade drygt 150 deltagare. Programmet hade brett innehåll med föreläsningar om förebyggande, ledarskap m.m. Dessutom hölls seminarier om att starta och avsluta en kurs, tips och idéer om presentation, grupparbete, redovisning och härskartekniker.

Under hösten genomfördes en tvärfacklig konferens för avdelningarnas studieorganisatörer, där Organisationslyftet var i fokus på IF Metalls dag. På konferensen delades 2016 års pris för bästa studieökning ut till IF Metall Gotland.

Facklig-politiska utbildningar

En första handledarutbildning för den nya facklig-politiska grundutbildningen genomfördes. Dessutom fick allt fler avdelningar upp ögonen för utbildningen i facklig-politisk organisationsutveckling som genomförs i tre steg.

Organisationslyftet

Organisationslyftet är en historisk satsning för förbundet som ska stärka organisationen för framtiden. Målet är att alla ordinarie ledamöter på klubbnivå under kongressperioden ska gå de utbildningar som krävs för uppdraget. Dessutom ska antalet aktiva medlemmar som har gått utbildningen Medlem i Facket öka till 20 procent. Förbundskontoret har under hösten medverkat på ett antal olika konferenser inför Organisationslyftets start 2018.

Ungdomsverksamhet

Den centrala ungdomsverksamheten har fokus på att utveckla avdelningarnas ungdomsverksamhet, vilket har givit resultat. IF Metall har för femte året i rad slagit rekord i antal studerandemedlemmar. Detta skedde i juni, med 3 914 studerandemedlemmar, vilket är en ökning med 64 stycken från förra årets rekord.

Arbetet har skett genom uppsökeri och genom att den centrala ungdomskommittén varit ute i landet för att stötta avdelningarna i utvecklingen av ungdomsverksamheten. Det har även genomförts

regionala ungdomskonferenser för att skapa nätverk över avdelningsgränserna och för erfarenhetsutbyte.

Vidare har den centrala ungdomskommittén byggt grunden för en ungdomssatsning som ska genomföras 2018 och framåt. Detta kommer att resultera i en tvådagarsutbildning för avdelningarna i att skapa och driva ungdomsverksamhet.

Internationellt arbete

IF Metall har aktivt deltagit i styrelse- och kommittéarbetet inom Industri All Global, Industri All Europa och Industrianställda i Norden (IN). På förslag från förbundet har Industri All Global, Industri All Europa och IN beslutat att ställa sig bakom den svenska regeringens initiativ Global Deal.

Under hösten efterträdde Anders Ferbe av Marie Nilsson som vice ordförande i Industri All Global.

Under året har förbundet haft en mängd bilaterala kontakter med fackliga organisationer i Europa, Nord- och Sydamerika, Afrika och Asien.

Det internationella arbetet har inom förbundet samordnats i matrisgruppen Europa och internationellt fackligt arbete, där särskild uppmärksamhet ägnats åt EU:s förslag om pelaren för sociala rättigheter, handelsavtal, frågan om lagstadgad minimilön i Europa, revideringen av utstationeringsdirektivet, transnationella företagsförhandlingar, EU:s framtidsdiskussion m.m.

IF Metall har tillsammans med LO, Byggnads och Hotell- och Restaurangfacket aktivt medverkat i framtagande av en handbok med Riksidrottsförbundet om mänskliga rättigheter inom idrottsrörelsen.

Förbundet har skickat protestskrivelser till regimerna i Vitryssland, Iran, Sydkorea och Indonesien med krav på att kränkningar av fackliga rättigheter måste upphöra. Därutöver har solidaritetsbrev skickats till fackliga organisationer i världen till stöd för deras kamp för rimliga arbetsvillkor och rätten att organisera sig.

Utvecklingssamarbete/projekt

Den internationella projektverksamheten har dragit nytta av den fortsatta omorganiseringen inom förbundet. Dels är fler involverade i den internationella verksamheten, dels har det blivit lättare att

få expertis som är önskvärd i projekten, exempelvis inom jämställdhet och organisering.

Projektet bedrivs i huvudsak i samverkan med Industri All Global och är så kallade multilaterala projekt (flera länder involverade), men förbundet bedriver också bilaterala projekt i egen regi. Inriktningen på ett av dem är att assistera det thailändska facket TEAM att organisera arbetare på svenska företag verksamma i Thailand. Förbundet har också andra projekt i nära samarbete med Unionen, LO och Olof Palmes Internationella Center.

Swedish workplace hiv-aids programme (Swhap)

IF Metall har aktivt deltagit i arbetet inom hiv-aidsprogrammet Swhap som genomförs tillsammans med Näringslivets internationella råd (NIR).

Programmet är verksamt i elva länder söder om Sahara och har sedan starten bedrivit verksamhet vid 370 företag/arbetsplatser. Programmet bygger på partssamverkan, vilket varit en starkt bidragande orsak till dess framgång. Förutom de anställda

i företagen når programmet också deras familjer samt det civila samhället på de orter där företagen finns. Under året har diskussion inletts med NIR om fortsatt samarbete, där partssamverkan är grunden,

men där programmet utvidgas till att omfatta alla förekommande arbetsplatsfrågor.

”370 arbetsplatser i 11 länder i Södra Afrika deltar i Swhap, förebyggande mot hiv-aids.”

Kulturverksamhet

IF Metalls kulturarbete sker främst inom ramen för Arbetarrörelsens kulturfond, av en grupp representanter från samtliga LO-förbund med flera. Arbetet leds av ABF.

Genom kulturfonden arrangeras bland annat Boken på arbetsplatsen och bokombudsutbildningen. Det främsta uppdraget är att stödja lokala tvärfackliga kulturprojekt/-verksamheter. Under året var förbundet inblandat i åtta olika kulturprojekt. Dessutom genomfördes träffar på två orter genom det tvärfackliga projektet Läs för mej, pappa! för män som är medlemmar i IF Metall.

Stig Sjödinpriset tilldelades Sara Beischer för att hon liksom Stig Sjödin skriver om det pris människor får betala för arbetet, oavsett om det är på fabriken, inom vården eller inom den stressiga skolvärlden.

I motiveringen lyfter juryn fram hur Sara Beischer skriver specifikt om kvinnors arbete.

Ahlbäckspriset tilldelades fotografen Stefan F Lindberg, som bland annat har skildrat sjömansyrkets utveckling och förändring under 1900-talet.

Jernarbetarklubben på Mekaniska verkstaden på Skansen har fortsatt med sin aktiva studieverksamhet, likaså med renoveringen av utställningslokalen samt installation av filmer och bilder om arbetarrörelsen och förbundets historia.

Kommunikation

Första delen av året handlade förbundets kommunikationsarbete till stora delar om avtalsrörelsen och kongressen i maj.

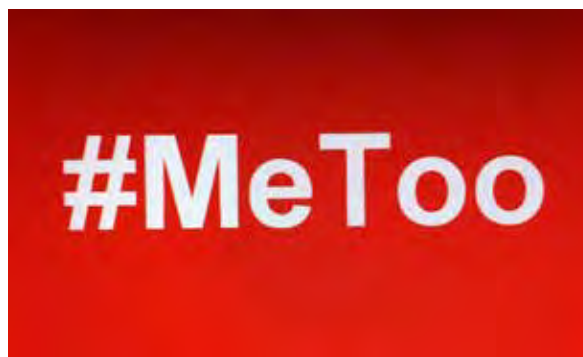
Under hösten när metoo lyfte på locket till kvinnors berättelser om sexuella trakasserier och kränkningar gjorde IF Metall en egen undersökning i frågan. Resultaten visade att kvinnor inom industrin och vår egen fackliga rörelse inte på något sätt skiljer sig från övriga samhället.

För att höja betydelsen av kompetensutveckling som en viktig del i framtidens industri gjorde förbundet en undersökning tillsammans med Novus. Resultatet visar att varken män eller kvinnor inom industrin får de möjligheter som behövs för ett livslångt lärande. Orsaken är inte att intresse saknas utan att arbetsgivare ofta inte prioriterar denna fråga.

Båda undersökningarna har fått genomslag i media, men ligger också till grund för förbundets fortsatta arbete i båda frågorna.

Avtalsrörelse

Avtalsrörelsen har kommunicerats i samtliga befintliga kanaler: tidningen Info, Dagens Arbete, hemsida, facebook, twitter samt youtube. Detta har skett i form av Avtalsnytt, Avtalsextra, artiklar och reportage, informations- och förbundsmeddelanden, filmer och direktsändningar. Nytt för 2017 var att samtliga Avtalsnytt översattes till engelska, thai och arabiska. I samband med förhandlingarna om kollektivavtal för Samhall och varslet om konflikt gjordes även ett särskilt Avtalsnytt på lättläst svenska, en film med teckenspråkstolkning samt filmer med textning. Syftet var att öka tillgängligheten om avtalsförhandlingarna och nå fler målgrupper med information.

IF Metalls undersökning om Metoo fick stort genomslag i media.

För att ytterligare öka kunskapen om avtalsrörelsen och kollektivavtalet bland förtroendevalda, och indirekt nå fler medlemmar och blivande medlemmar, gjordes skriften Avtalsskolan. Här förklaras på ett mer lättillgängligt språk bland annat märket och Industriavtalet samt hela processen fram till vilka krav som är prioriterade.

Kongress

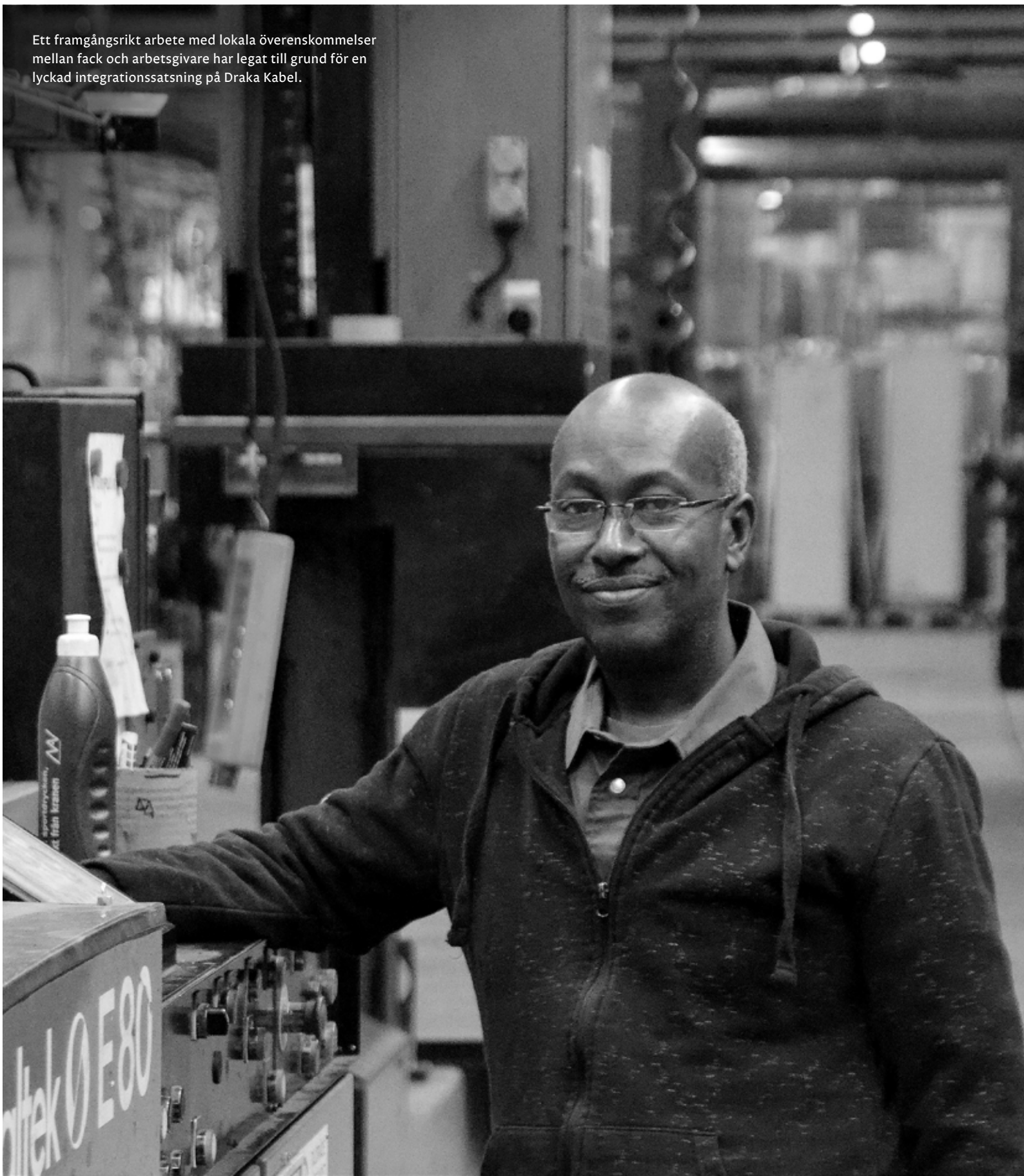
Kongressen med dess tema Framtidens industriarbete kommunicerades under hela året. Inför kongressen i form av alla kongresshandlingar och även i form av att kommunikatörer deltog i de olika utlåtandegrupperna. Under kongressen gjordes filmer och artiklar till förbundets hemsida, facebook och övriga sociala medier för att löpande informera om de beslut som togs av de valda ombuden. Valet av ny förbundsordförande väckte också intresse i media. Förbundets nio handlingslinjer har efter kongressen kommunicerats via tidningen Info och hemsidan.

Förändrad it-struktur

Under våren driftsattes förbundets nya hemsida samt det nya verksamhetssystemet Fokus. Förbundskontoret inrättade vid starten en supportorganisation för att stötta systemanvändarna och har även besökt 34 avdelningar och fem samverkansorgan för att på plats ge mer riktad utbildning och anvisning i användandet av systemet.

För att bättre leva upp till systemanvändarnas behov inrättades också ett utvecklingsforum för verksamhetssystemet bestående av 30 lokala handledare och sex processägare. Det har resulterat i 73 förslag på förbättringar av system och processer. Det arbetet fortsätter även under 2018.

Ett framgångsrikt arbete med lokala överenskommelser mellan fack och arbetsgivare har legat till grund för en lyckad integrationsstrategi på Draka Kabel.

IF METALLS HANDLINGSLINJER FÖR SAMHÄLLET

- IF Metall ska på alla nivåer driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för alla medlemmar och minska de otrygga anställningarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar hållbar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska aktivt stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna; i detta ska hela förbundet samverka med Socialdemokraterna och tillsammans med alla goda krafter kraftigt motarbeta främlingsfientlighet och rasism och försvara våra grundläggande värderingar.

VÅRT SAMHÄLLE

Vi industriarbetare behöver både en offensiv industripolitik och en aktiv välfärdspolitik. Därför är vårt mål en fortsatt och stärkt socialdemokratiskt ledd regering som förstår industrins och industriarbetarnas villkor. Under 2017 lade vi grunden för 2018 års viktiga valrörelse. Digitaliseringen och robotiseringen skapar nya förutsättningar för industrin. Om Sverige ligger långt framme i teknikutvecklingen kan vi fortsätta vara världsledande. Utbildning, validering, kompetensutveckling och omställning för industriarbetare är avgörande frågor som vi har drivit aktivt i samhällsdebatten. IF Metall är en feministisk och antirasistisk organisation. I den allt hårdare samhällsdebatten ifrågasätts principen om alla människors lika värde. Därför är det extra viktigt att vi tar ställning – och det gjorde vi på en rad konkreta sätt under året.

Det facklig-politiska arbetet har under året haft fokus på att rusta organisationen inför valåret 2018 och inför EU-parlamentsvalet 2019. Bland annat har det under våren 2017 genomförts flera regionala facklig-politiska konferenser för att presentera förbundets valorganisation och diskutera avdelningarnas förutsättningar inför valåret. Den centrala valorganisationen inledde sitt arbete efter kongressen och under hösten har avdelningarnas valorganisationer kommit igång. Förbundskontoret har även medverkat vid flera facklig-politiska konferenser och utbildningar anordnade av avdelningarna.

Socialdemokraterna hade som IF Metall kongress 2017 på Svenska Mässan i Göteborg. Förbundet deltog med en utställningsmonter, där diskussioner fördes med kongressombuden om bland annat framtidens industri. Även ministrar, riksdagsledamöter, kommunpolitiker och andra besökare stannade till vid montern. Ett uppskattat inslag var också att se roboten YuMi i aktion.

Partikongressen präglades av terrorattentatet som drabbade Stockholm dagen innan kongressen invigdes. Stämningen blev dämpad, men en beslutsamhet att terrorister inte ska få störa den demokratiska processen infann sig.

Av kongressens 350 ombud var 23 medlemmar i IF Metall. Inför kongressen producerade förbunds-kontoret nio motioner om arbetsmarknadspolitik, arbetsmiljö, kapitalförsörjning och utbildning som med framgång drevs av ombuden.

IF Metalls kongress uttalade ett starkt stöd för facklig-politisk samverkan med Socialdemokraterna. Bland annat ville kongressen se en fortsatt hög prioritering av facklig-politisk verksamhet, med ökade satsningar på facklig-politiska utbildningar och medlemsinformation om de olika politiska alternativen.

”IF Metall påverkar politiken och hade 23 medlemmar som valda ombud på S-kongressen.”

Förbundets kongress var också mycket tydlig i sitt avståndstagande från Sverigedemokraterna, med hänvisning till deras nazistiska rötter, löntagar- och fackföreningsfientliga politik samt deras förakt för minoriteter.

Ny industrialisering för framtidens industriarbete

IF Metalls kongress antog ett program för framtidens industriarbete. I blickfånget står teknikutvecklingens möjligheter och utmaningar för industrin och industriarbetena. En central del är förbundets engagemang för ny industrialisering i Sverige; en pådrivande kraft för utveckling av industripolitiken. Regeringen har också i linje med förbundets positioner presenterat strategier och handlingsplaner för ny industrialisering – Smart industri. Inför kongressen presenterades också rapporten Digital industriell revolution – med kompetens för framgång. Digitalisering var också tema för förbundets storföretagskonferens.

Inför partikongressen presenterade IF Metall rapporten 10 steg som bidragit till förändring, en uppföljare till rapporten om ny industrialisering. Rapporten pekar på framåtsyftande krav som rör alltifrån utvecklingen av svensk innovationspolitik till bättre infrastruktur.

Vidare medverkar IF Metall i olika partsgemensamma projekt som rör främjandet av digitalisering och produktion i Sverige. Ett exempel är Kickstart Digitalisering som inriktar sig på att öka små och medelstora företags uppmärksamhet på digitaliseringsens möjligheter.

Andra exempel är projekten Produktionslyftet, Produktion2030 och Producera i Sverige. Förbundet medverkar också i regeringens strategiska samverkansprogram för innovationssatsningar inom området uppkopplad industri och nya material.

Ökad och utvecklad kompetens

Programmet för framtidens industriarbete lyfter förutom teknikutvecklingens utmaningar och möjligheter för industrin fram vikten av att stärka industriarbetarnas möjligheter till lärande i arbete. Det är en viktig del i IF Metalls engagemang för hållbart arbete. Under året har förbundet fortsatt utvecklingen av det partsgemensamma arbetet för att få genomslag för branschvalidering. Valideringsverktyget Industriteknik Bas har vidareutvecklats med fördjupning på bland annat automations- och processteknik.

I slutet av året fick IF Metall med samverkande parter beviljat medel från Europeiska Socialfonden (ESF) för genomförande av ett treårigt projekt kallat Kompetensförsäkrad industri. Projektets syfte är att få fler mindre företag att arbeta strategiskt med sin kompetensförsörjning.

Genomslaget för valideringsinsatser är också en del i ett projekt som Teknikcollege genomför med stöd av medel från ESF. IF Metall ingår också i den nationella valideringsdelegationen.

Yrkesintroduktionsavtalet

Förbundets arbetsmarknadsansvariga spelar en viktig roll i arbetet att sprida information om Yrkesintroduktionsavtalet, Kompetensbanken och valideringsverktyget Industriteknik Bas. Avdelningarnas aktiviteter har under året ökat för att få till fler yrkesintroduktionsavtal, exempelvis genom diskussioner med Arbetsförmedlingen med flera om hur förbundets verktyg kan användas för att effektivisera matchningsprocessen. Yrkesintroduktionsanställningar är en av de bättre arbetsmarknadsåtgärder som Arbetsförmedlingen har att erbjuda IF Metalls medlemmar.

150

utbildningssamordnare och cirka 3 000 samverkansföretag deltar i Teknikcollege.

Som utbildad mekaniker är det en styrka att veta att man kan välja och vraka bland jobben.

Teknikcollege

IF Metall har inom ramen för Industrirådet fortsatt verka för förbättrad kompetensförsörjning genom Teknikcollege. I dag finns Teknikcollege i 25 regioner med cirka 150 utbildningsanordnare och cirka 3 000 samverkansföretag från norr till söder.

Teknikcollege har beviljats drygt 35 miljoner kronor i ESF-medel för att utveckla verksamheten ytterligare. Projektet ska pågå till 2020.

Motorbranschens yrkesnämnd

IF Metall finns i flertalet samverkansorgan kring kompetensförsörjning tillsammans med olika motparter och aktörer. En av dem är Motorbranschens yrkesnämnd (MYN), där en mängd olika aktiviteter genomförs i syfte att säkerställa kompetensförsörjningen till motorbranschen.

Worldskills Swedens uppdrag är att höja statusen, intresset och kvaliteten på yrkesutbildningar.

Motorbranschcollege

Ett av MYN:s stora arbeten har varit att ta fram en struktur för bildande av Motorbranschcollege (MBC). Med hjälp av statsbidrag har parterna arbetat fram ett koncept för att stärka den framtida kompetensförsörjningen. Ett pilotprojekt genomfördes från november 2016 till maj 2017 med fyra gymnasieskolor. Därefter beslutade parterna att permanenta Motorbranschcollege. Tre av fyra skolor klarade kvalitetskraven för certifiering: Edströmska i Västerås, Tullängsgymnasiet i Örebro och Jämtlands gymnasium Fyrvalla i Östersund. Sedan i höstas finns det möjlighet för fler skolor att ansluta sig.

Motorbranschcollege har även beviljats ESF-medel för att bilda regionala stödstrukturer. Projektet startade i juni 2017 och avslutas i januari 2018. IF Metall har även deltagit i många andra verksamheter, en av dem är Framtidståget som innebär att unga inom branschen åker på skolturné och presenterar branschens yrken. En annan verksamhet är Framtidens fordon som är ett lektionsmaterial i teknik, samhällskunskap och bild för elever i årskurs 5–6. Syftet är att ge eleverna övergripande kunskaper om bilens tekniska utveckling och betydelse för hur vi bor, arbetar och lever i dag.

”Under 2017 startade Motorbranschcollege efter samma koncept som Teknikcollege.”

Worldskills Sweden

Yrkes-VM hölls i oktober i Abu Dhabi, Förenade Arabemiraten. IF Metalls yrkesnämnder Industriarbetsgivarnas kompetensråd (IAKR) och MYN hade tävlande medlemmar i yrkesgrenarna svets, mekatronik, CNC-svarv, CNC-fräs, industrielektro-nik, bilskadeteknik och fordonsteknik.

Jobbcirkus

Jobbcirkus är en turnerande utställning som bygger på personliga berättelser och möten och vill visa bredden av yrken och kompetenser som behövs inom industri och teknik, där industribranschen lyfts fram som en intressant arbetsmarknad. Under våren har utställningen visats i Norrköping och under hösten i Trollhättan och ska turnera runt om i landet 2017–2019. Huvudmålgruppen är åttonde- och niondeklassare som är på väg att välja gymnasieprogram. Målet är att ge ungdomar verktyg för att göra aktiva och medvetna framtidsval kring utbildning och yrke.

Utställningen är ett samarbete mellan IF Metall, Teknikföretagen och Arbetets museum i Norrköping.

Utveckling av arbetsmarknad och anställda

Förbundskontorets samordning inom områdena arbetsmarknad, omställning och kompetensförsörjning har bland annat skett via videokonferenser med avdelningarnas arbetsmarknadsansvariga, avdelningsbesök samt möten med viktiga aktörer på regional nivå. Dessutom genomfördes en tredagarskonferens med avdelningarnas arbetsmarknadsansvariga, förhandlingsledare, yrkesombud, programrådsledamöter för Teknikcollege och ansvariga för projekt med EU-stöd (så kallade NUTS-ansvariga). Denna konstellation skapar samverkan som är bra för förbundets fortsatta arbete.

En av IF Metalls många olika aktiviteter för utveckling av arbetsmarknad och anställda är ett initiativ till rundabordssamtal med avdelningar, arbetsförmedling, regionförbund, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Tillväxtverket, IUC-bolagen och arbetsgivarorganisationer i syfte att diskutera förhållandena på den regionala arbetsmarknaden och hitta modeller för att möta dessa utmaningar. På det sättet bidrar förbundet till att förbättra matchningen på arbetsmarknaden i regionen.

Modellen Ung Verkstad, som startade i Värmland, har visat sig fungera väldigt bra och har under året spridits i Blekinge och Östergötland. Fler initiativ är på gång, bland annat i Nordvästra Skåne, där förbundet försöker hitta en modell för långtidsarbetslösa och nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden.

Kompetensbanken

Förbundskontoret har under året arbetat med att få avdelningarna att värva fler företag som använder sig av Kompetensbanken när de söker personal. Bland annat har arbetsmarknadsansvariga i avdelningarna vid arbetsplatsbesök spridit information om verktyget.

Vid utgången av 2017 har 6 171 medlemmar och 608 arbetsgivare använt Kompetensbanken, och 212 medlemmar har sökt jobb via verktyget.

Energi, klimat och miljö

Rapporten IF Metall om energi som presenterades under året lyfter fram energipolitikens betydelse för svensk industri och därmed för förbundets medlemmar. Den tar också upp förbundets ställningstagande om att svensk energipolitik ska bygga på

leveranssäkerhet med internationellt konkurrenskraftiga elpriser.

Vidare har förbundet medverkat i en referensgrupp inom LO för att ta fram ett klimatpolitiskt program; miljö- och klimatfrågorna har en växande betydelse för bland andra gruvnäringens, stålindustrins och petrokemiska industrins utveckling.

Förbundet har engagerat sig för att industrins villkor behöver bli bättre i alltifrån miljöprövningar till nationella innovationssatsningar inom materialteknik. Klimatutmaningen var också ett viktigt tema på konferensen Framtidens gruv- och metallindustri som genomfördes i början av året och som förbundet var en av huvudsponsorerna till.

EU:s strukturfonder

IF Metalls arbete med att utveckla verksamheten och att skapa projekt i samverkan, framför allt genom referensgruppen med LO, ABF, Runö, Byggnads, GS, Handels och Kommunal, fortsatte under året. Detta resulterade bland annat i att Byggnads region Stockholm-Gotland kunde starta ett större socialfondsprojekt om kompetensutveckling i byggbranschen.

Förbundet har varit delaktig i tolv socialfondsprojekt med drygt 300 miljoner kronor i projektmedel.

IF Metall har genom LO påverkat Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (ESF-rådet) kring problem och förbättringar av utlysningar, arbetssätt, regeltolkningar och kommunikation.

Under året startade TSL det nationella omställningsprojektet, som IF Metall tog initiativ till redan 2015.

IF Metall har tillsammans med LO, Byggnads och Handels ingått i ett partnerskap inom ABF:s nationella socialfundsprojekt Perfect Match. Målgruppen är nyanlända på sex orter i Sverige.

Förbundet blev under året ägare till två stora socialfundsprojekt: Kompetenssäkrad industri som ska genomföras tillsammans med Teknikföretagen och Skärtekniskt Centrum samt IF Metall Stockholms läns projekt Hållbart arbete i motorbranschen.

Totalt har förbundet under året varit delaktig i tolv socialfundsprojekt med drygt 300 miljoner kronor i projektmedel.

Europeiska unionens utveckling

IF Metall har av tradition ett starkt engagemang i frågor som rör EU-utvecklingen. Kampen mot social- och miljömässig dumpning behöver ske i gränsöverskridande samverkan.

Förbundet har i år presenterat rapporten Ett vägskäl för EU? – Ambitioner och utmaningar i en ny tid. Den beskriver utvecklingen av EU:s handelspolitik, vilka utmaningar Storbritanniens EU-utträde, Brexit, för med sig för EU och svensk industri samt den ekonomiska krisens påverkan på hur EU hanterar fackliga och sociala frågor.

IF Metalls arbete mot rasism och intolerans

IF Metall har ett starkt engagemang i arbetet mot rasism, främlingsfientlighet och intolerans. En uppdelning av arbetare efter etnicitet, hudfärg, religion, kön, funktionsvariation, sexualitet eller kultur, svenskar och icke-svenskar, skulle försvaga förbundet. Vi måste hålla ihop för att nå våra mål. Olika tillsammans är samlingsnamnet på verksamheten och är namnet på den skrift som beskriver förbundets hållning i dessa frågor och ingår i utbildningen Agera för förtroendevalda.

Det har genomförts många olika aktiviteter på temat, exempelvis två utbildningar samt ett semi-

För IF Metall är det självklart att vara en kraft som bekämpar intolerans och rasism. Ett öppet och jämlikt samhälle är en förutsättning för vår industris framgångar i världen.

narium tillsammans med Nätverket för progressiv samhällsutveckling (nätverk inom Socialdemokraterna för att bemöta Sverigedemokraterna). Segerstedtinstitutet medverkade om toleransmodellen, ett mycket framgångsrikt koncept för att bemöta högerextremism.

Det genomfördes även en konferens med medverkan från Dagens Arbete, Expo och Alliansfritt Sverige, där det diskuterades kring högerextremistiska medier. Dessutom hölls en föreläsning om hur arbetarrörelsen ska kunna knäcka "SD-koden" i valet 2018.

Kampen mot rasism och främlingsfientlighet är en ödesfråga för IF Metall och hela arbetarrörelsen. Förbundet ligger långt framme i det antirasistiska arbetet, men vi får inte slå oss till ro. Kampen för ett tolerant och inkluderande samhälle måste föras varje dag på våra arbetsplatser i hela landet och i samhället i stort.

FÖRBUNDETS ORGANISATION

Medlemmar

Grunden för IF Metall är alla våra medlemmar. Vår organisationsgrad är drygt 77 procent.

Förtroendevalda

Inom organisationen finns 28 335 förtroendevalda på olika uppdrag, till exempel skyddsombud, försäkringsinformatörer, studieorganisatörer eller ledamöter i klubb- och avdelningsstyrelser.

Klubbar

På arbetsplatser med många anställda väljer medlemmarna en klubb som företräder dem i olika frågor samt tillvaratar deras intressen gentemot arbetsgivaren. På mindre arbetsplatser väljer medlemmarna i stället ett avdelningsombud.

IF Metall har cirka 1 600 klubbar och 4 134 avdelningsombud.

Avdelningar

IF Metall har 36 avdelningar fördelade i olika geografiska områden – från Kiruna i norr till Malmö i söder.

Kongress

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år och beslutar om långsiktiga principiella frågor, behandlar motioner, stadgefrågor samt genomför val av exempelvis förbundsstyrelse.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet och är med undantag för beslut om verksamhetsplan och budget förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Förbundsmöte

Förbundsmötet består av förbundsstyrelsens ledamöter och samtliga avdelningsordförande. Förbundsmötet ska, efter förslag från förbundsstyrelsen, årligen fatta beslut om verksamhetsplan

och budget för kommande år samt ha tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning. Förbundsmötet behandlar också verksamhets- och revisionsberättelse samt föreslår kongressen om ansvarsfrihet ska till- eller avstyrkas.

I övrigt är förbundsmötet ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i frågor om verksamheten.

Avtalsråd

IF Metalls avtalsråd består av 124 ombud utsedda av medlemmarna i varje avdelning och 84 valda ledamöter i förhandlingsdelegationerna – totalt 208 ombud. Delegationerna fastställer kraven för respektive bransch och överlämnar förslag till avtalsuppgörelse till förbundsstyrelsen, som i samråd med avtalsrådet, fattar beslut.

Revisorer

Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och tre ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. I revisionen ska dessutom en auktoriserad revisor delta som utses av kongressen.

En förändring från och med 2017 är att antalet revisorer utökats från tre till fyra med anledning av att granskningskommittén avvecklats och att enbart revisorerna har uppdraget att granska hur förbundsstyrelsen verkställt beslut tagna på senaste kongressen. Revisorerna har även till uppgift att förbereda val av valberedning.

Valberedning

Valberedningen väljs av kongressen för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden. Den förbereder de val som kongressen genomför.

Förbundsstyrelseberedning

Ärenden till förbundsstyrelsen bereds av förbundsstyrelseberedningen. De av kongressen valda funktionärerna och ekonomichefen ska ingå i förbundsstyrelseberedningen. Övriga ledamöter utses av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelse och förbundsstyrelseberedning

Förbundsstyrelse per den 31 december 2017

Marie Nilsson
Förbundsordförande

Tomas With
Vice förbundsordförande

Veli-Pekka Säikkälä
Avtalssekreterare

Anna Jensen Naatikka
Förbundssekreterare

Ingemar Andersson
Södra Västerbotten

Tonnie Andersson
Norra Älvsborg

Monica Benjaminsson
Borås

Ulla Brännström
Norra Västerbotten

Anna Fernebro
Nordvästra Skåne

Robert Fredriksson
Mälardalen

Stefan Hultman
Mellersta Norrland

Stefan Leiding
Stockholms län

**Jenny Pahlsson
Andersson**
Östergötland

Karl Sahlin
Bergslagen

Carita Svärd
Vätterbygden

Mikael Sällström
Göteborg

Emma Åkesson
Halland

Ulf Andersson
Ekonomichef,
adjungerad

Yvonne Kindström
Förbundsstyrelsens
sekreterare, adjungerad

Daniel Hermansson
Tf. pressombudsman,
adjungerad

Förbundsstyrelse och förbundsstyrelseberedning

Per den 31 december 2017

Ersättare

Ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen är personliga.

För Ingemar Andersson:
Camilla Wahlström, Höga Kusten, och
Martin Berglund, Södra Västerbotten.

För Tonnie Andersson:
Reine Johansson, Bohuslän-Dal, och
Erika Larsson, Sörmland.

För Monica Benjaminsson:
Göran Persson, Värmland, och
Lars Ask, Östra Skaraborg.

För Ulla Brännström:
Tomas Karlsson, Norrbotten, och
Roland Antonsson, Norra Västerbotten.

För Anna Fernebro:
Gunilla Eriksson, Östra Skåne, och
Jonas Andersson, MittSkåne.

För Robert Fredriksson:
Siv Widberg, Mälardalen, och
Renate Almén, Gävleborg.

För Stefan Hultman:
Carina Staf, Mellersta Norrland, och
Monica Enarsson, Dalarna.

För Stefan Leiding:
Jenny Ilke Hjelm, Östra Småland, och
Roger Lamell, Uppland.

För Jenny Pålsson Andersson:
Erika Andersson, Östergötland, och
Simon Petersson, Kalmarsund.

För Karl Sahlin:
Ann-Sofie Larsson, Östra Värmland.

För Carita Svärd:
Besim Matoshi, Västbo-Östbo, och
Kjell-Åke Wahlström, Gotland.

För Mikael Sällström:
Marie Stenquist, Göteborg.

För Emma Åkesson:
Anders Friebe, Halland, och
Annette Rydell, Blekinge.

Ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen

1:e Lea Skånberg, 2:e Martin Gunnarsson,
3:e Christina Lundin, 4:e Lina Skoglund,
5:e Christer Persson.

Förbundsstyrelseberedningen

Förbundsstyrelseberedningen bestod av följande ledamöter:

Marie Nilsson, förbundsordförande

Tomas With, vice förbundsordförande

Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare

Anna Jensen Naatikka, förbundssekreterare

Ulf Andersson, economichef

Christer Persson, personalchef

Stefan Sjöquist, utredningschef

Daniel Hermansson, pressombudsman,
adjungerad

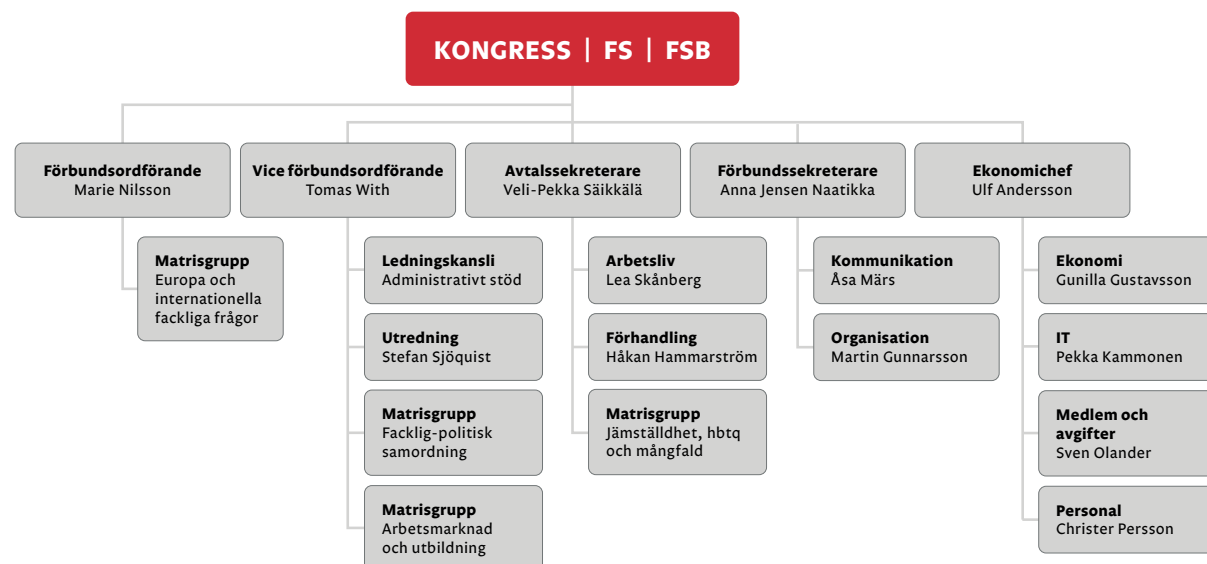
Yvonne Kindström, förbundsstyrelsens sekreterare,
adjungerad

Åsa Märs, kommunikationschef, adjungerad.

Förbundskontoret

Per den 31 december 2017

Organisationsplan IF Metalls förbunds kontor

Förbundsordförande, Marie Nilsson

Har det övergripande ledningsansvaret för verksamhet som bedrivs inom förbundet, hur förbundet ska profilera sig i den offentliga debatten samt har ett särskilt policyansvar för internationella frågor.

Vice förbundsordförande, Tomas With

Har det övergripande ansvaret för förbundets facklig-politiska arbete, för arbetslöshetskassan och arbetslöshetsförsäkringen samt för arbetsmarknad och utbildning.

Här finns ledningskansliet, som ansvarar för förbundsstyrelseberedning, förbundsstyrelse och internationella kontakter samt för administration kring kongress, förbundsmöte och avtalsråd.

Utredningsenheten

Ansvarar för att bereda förbundets policy för bland annat industri- och näringspolitik samt för rådgivning i företagsekonomiska frågor.

Ansvarig: Stefan Sjöquist

Avtalssekreterare, Veli-Pekka Säikkälä

Ansvarar för samordning av riksavtalsförhandlingar, lönebildning samt rådgivande i arbetsrättsliga frågor. Utvecklar avtals- och förhandlingsstrategier. Har också övergripande ansvar för arbetsmiljö- och försäkringsfrågor samt för mångfaldsfrågor.

Förhandlingsenheten

Ansvarar för förbundets centrala förhandlingsverksamhet och har en rådgivande, pådrivande och utvecklande roll i avtalsfrågor och arbetsmarknadslagstiftning.

Ansvarig: Håkan Hammarström

Arbetslivsenheten

Ansvarar för att bevaka och utveckla arbetsmiljöverksamheten, handläggning av social-, avtals- och medlemsförsäkringar samt handläggning av rätts hjälp. Enheten ansvarar också för att utveckla förbundets arbete kring arbetsorganisation.

Ansvarig: Lea Skånberg

Förbundssekreterare, Anna Jensen Naatikka

Har ett övergripande ansvar för förbundskongress och förbundsmöte, för studieverksamheten, för förbundets arbete med den lokala organisationen samt för intern och extern kommunikation.

Kommunikationsenheten

Samordnar och har det övergripande ansvaret för förbundets kommunikations- och opinionsbildande insatser samt för distribution.

Ansvarig: Åsa Märs

Organisationsenheten

Stödjer och utvecklar avdelningarna i deras lokala arbete (stadgarna § 19–22). Enheten ansvarar även för den fackliga utbildningen för medlemmar och förtroendevalda. Vidare återfinns internationellt utvecklingssamarbete samt facklig-politisk organisationsutveckling inom enhetens område.

Ansvarig: Martin Gunnarsson

Ekonomichef, Ulf Andersson

Ansvarar för förbundets ekonomiska förvaltning. Det omfattar bland annat ansvaret för den löpande ekonomiska hanteringen, kapital- och fastighetsförvaltning, ansvaret för förbundets dotterbolag samt revisionsverksamheten avseende förbundets lokalavdelningar.

Ekonomienheten

Ansvarar för redovisning, betalningar, uppföljning och rapportering. Ansvarar också för förvaltning, utveckling och support av förbundets ekonomi- och lönesystem.

Ansvarig: Gunilla Gustavsson

It-enheten

Ansvarar för it-utveckling och support inom förbundet samt har driftansvar för förbundets administrativa och informationstekniska system. Enheten har också ansvar för förbundets växel, registratur och arkiv.

Ansvarig: Pekka Kammonen

Medlems- och avgiftsenheten

Ansvarar för frågor rörande förbundets avgifts- och medlemsredovisning. Enheten är också ansvarig för medlemssystemet, dess förvaltning och utveckling samt support och utbildning till behöriga användare.

Ansvarig: Sven Olander

Personalenheten

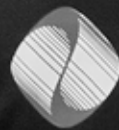
Ansvarar för förbundets personaladministration. Här ingår bland annat kompetensutveckling och rekrytering av anställda på förbundskontoret och lokalombudsmän.

Ansvarig: Christer Persson

KONGRESS2017
Framtidens industriarbete

Nu formar vi framtiden

You never walk alone

IFMETALL
Bohuslän-Dal

HÅLLBARHETSRAPPORT 2017

Detta är IF Metalls första hållbarhetsrapport som omfattar förbundet och samtliga enheter som konsolideras i koncernredovisningen för samma period. Hållbarhetsrapporten är upprättad i enlighet med bestämmelserna i årsredovisningslagen (ÅRL 6:e och 7:e kap.).

Riskanalys

Förbundet har gjort en analys utifrån vilka hållbarhetsområden förbundets verksamhet har störst riskpåverkan. I huvudsak utgår riskanalysen från de delar där förbundets verksamhet påverkar villkoren för organisationens medlemmar.

Anställda inom organisationen arbetar på uppdrag av förbundsstyrelsen för att skapa en för hela förbundet sammanhållen verksamhet utifrån medlemmarnas vilja som den uttrycks i stadgar, handlingslinjer samt beslut från kongress, förbundsmöte och förbundsstyrelse.

Följande områden har identifierats:

Miljöaspekter

Resande med miljöansvar.

Sociala förhållanden

Arbetsmiljö (hälsa och säkerhet på arbetsplatsen), mångfald och jämställdhet, rättvisa arbetsvillkor, arbetsgivar- och arbetstagarrelationer, sociala förhållanden i leverantörsledet, påverkansarbete, ansvarsfulla investeringar, utbildning och kompetensutveckling.

Mänskliga rättigheter

Icke diskriminering, organisering och kollektiva förhandlingar, mänskliga rättigheter i leverantörsledet.

Motverkande av korruption

Policyer, regelverk och uppförandekod.

IF Metalls kärnområden

Arbetsplatsen – Organisation – Samhället
IF Metalls hållbarhetsredovisning syftar till att lyfta fram vad som görs inom de fackliga kärnområdena organisera, förhandla och teckna avtal samt att påverka för medlemmarnas bästa i samhället.

För ett hållbart arbete och arbetsliv spelar de regionala skyddsombuden (RSO) en viktig roll för att säkerställa en trygg arbetsmiljö. De spelar också en viktig roll i organiseringsarbetet för ökat antal medlemmar och för medlemservice till dem som är medlemmar.

I avsnitten Vår arbetsplats, Vår organisation och Vårt samhälle beskrivs hur detta arbete har genomförts under året. Utvecklingen av genomfört arbete sker i form av så kallade måltal och nyckeltal som förbundsledningen beslutar om och som IF Metalls 36 avdelningar ska rapportera om. Innehållet i de olika måltalen och nyckeltalen justeras också för att stämma överens med förbundets nio handlingslinjer beslutade av kongressen.

Vår arbetsplats

I avsnittet Vår arbetsplats, sidorna 6–11, finns information om hur många lokala avtal som tecknats under året och hur många nya företag som vi tecknat riksavtal med. Ett avtalsår som 2017, då nya riksavtal tecknades för alla IF Metalls branscher, redovisades också en hållbarhetsutveckling när det gäller reallöneökningen för industriarbetarna. Under året fyllde också Industriavtalet 20 år och även här syns en stadig utveckling av reallöneökningen för industri-fackförbundens medlemmar.

”I huvudsak utgår riskanalysen från de delar där förbundets verksamhet påverkar villkoren för organisationens medlemmar.”

De regionala skyddsombuden registrerar sina arbetsplatsbesök, som ligger till grund för en del av våra mål- och nyckeltal över besökta arbetsplatser per år.

Vår organisation

På sidorna 12–17 redovisas verksamhet och utveckling inom vår organisation. IF Metalls styrka i att företräda medlemmarna och teckna hållbara kollektivavtal ligger i antalet engagerade medlemmar och organisationsgraden mäts regelbundet.

Alla 36 avdelningar mäter den faktiska organisationsgraden och jämför även alltid antalet anställda med antalet medlemmar. IF Metall, som är en feministisk organisation, arbetar ständigt med att utveckla en rättvis representation i rådgivande och beslutande organ och inom olika uppdrag.

En stark facklig organisation som företräder sina medlemmar på bästa sätt kräver kunniga och utbildade förtroendevalda. Under 2017 beslutade IF Metall att göra en extra stor satsning på utbildning (det så kallade Organisationslyftet) och anslå 75 miljoner extra under kongressperioden 2017–2020. Satsningen omfattar bland annat fler handledarutbildningar, medlemsutbildningar och utbildningar i spetskompetens.

Vårt samhälle

Under rubriken Vårt samhälle, sidorna 18–23, finns att läsa om IF Metalls engagemang för medlemmarnas och industriarbetets bästa i samhället, både inom och utom Sverige. Förbundets värdegrund är alla människors lika värde.

Förbundets fackliga utbildningar strävar efter att medlemmar och förtroendevalda ska bli agerande på arbetsplatsen såväl som att bli en röst och kraft i samhället genom fackligt-politiskt engagemang. Globalt fackligt arbete och IF Metalls utvecklings-samarbete med internationella organisationer har samma mål som det lokala och nationella arbetet, att stärka medlemmar och organisation för att kunna skapa goda arbets- och livsvillkor.

Metoder och principer för att mäta och avgränsa

Arbetsplatsen

De regionala skyddsombuden registrerar genom verktyget Fokus alla sina arbetsplatsbesök, utförda inspektioner och uppföljande åtgärder.

Organisationen

Faktisk organisationsgrad i procent gäller de företag där avdelningen registrerat antalet kollektivanställda innevarande år och föregående år. Antalet anställda jämförs alltid med antalet medlemmar den dagen registreringen gjorts. För att uppnå en rättvis representation registreras olika uppdrag i rådgivande och beslutande organ regelbundet för att se att utvecklingen går åt rätt håll. En stark organisation präglas av facklig närvaro på arbetsplatsen och därför finns mål- och nyckeltal framtagna för detta.

En stark facklig organisation som företräder sina medlemmar på bästa sätt kräver kunniga och utbildade förtroendevalda.

I satsningen Organisationslyftet gör avdelningarna kartläggningar av utbildningsbehov hos både medlemmar och förtroendevalda. Antalet utbildade medlemmar och förtroendevalda och vilka utbildningar de har gått mäts regelbundet.

Samhället

Medverkan i olika samverkansprojekt för att utveckla arbetsmarknaden när det gäller anställningsförhållanden och möjligheter till kompetensutveckling genom hela livet. Aktiva förtroendevalda som även är aktiva inom kommunpolitiken och antalet industriarbetare som företrädare i riksdagen. Globala ramavtal och globala och bilaterala utvecklingsprojekt och antalet deltagare som nåtts av dessa.

IF Metalls värdegrund

IF Metall ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetslivet och i samhället. Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger verksamheten på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål.

Förbundet är en demokratisk organisation som värnar om ett demokratiskt samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde.

De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.

De övergripande målen som styr inriktningen av verksamheten är:

- ett demokratiskt och jämställt samhälle och arbetsliv
- allas rätt till arbete
- rättvisa och goda löne- och anställningsvillkor
- trygghet i anställningen med bra arbetsvillkor, arbetsinnehåll och arbetsmiljö.

Förbundet ska sträva mot de övergripande målen genom att

- organisera alla arbetstagare inom förbundets verksamhetsområden
- stärka alla medlemmar genom studier, information, opinionsbildning och genom val av arbets sätt
- bygga en stark lokal organisation för att stödja och företräda medlemmarna på arbetsplatsen
- bedriva förhandlingsverksamhet och teckna kollektivavtal
- samarbeta med andra fackliga organisationer såväl nationellt som internationellt – aktivt påverka politiken på alla nivåer i samhället.

IF Metalls värdegrund och verksamhetsmål är fastlagda i förbundets stadgar, beslutade av kongressen. Stadgarna tillsammans med Handlingslinjerna är IF Metalls styrdokument.

Dessa sätter fokus på de områden som ska vägleda verksamheten på alla nivåer i förbundet: arbetsplatsen, organisationen och samhället.

Policyer, regelverk och uppförandekod

IF Metall har policyer och regelverk bland annat avseende resor, kurser och konferenser, inköp, etikregler för anställdas värdepappersinnehav, representation, antikorruption, jämställdhet och arbetsmiljö. Förbundet har dessutom en uppförandekod.

Dessa policyer och regelverk tar bland annat upp att förbundet ska resa på ett miljövänligt och kostnads-effektivt sätt, att inköp ska ske från leverantörer med kollektivavtal och F-skatt samt tillämpar ILO:s kärnkonventioner och beaktar hållbarhet, att ingen anställd eller förtroendevald får utnyttja sin ställning inom IF Metall för att skaffa sig personliga fördelar vid handel med finansiella instrument, att det inom IF Metall gäller ett absolut förbud mot givande och tagande av förmån som utgör bestickning samt att alla former av kränkningar eller trakasserier inte är tillåtna.

- Vi måste använda de verktyg vi redan har för bättre anställnings-trygghet, sa kongressombudet Caroline Holmeberg under debatten om bemanningsanställda.

Resepolicy med miljöansvar

Resande är en viktig förutsättning för att förbundet ska kunna bedriva den fackliga verksamheten och resandet ska ske på ett ansvarsfullt sätt. Resandet ska planeras på ett så miljövänligt och kostnads-effektivt sätt som möjligt. Förbundet har valt att redovisa resandets miljöpåverkan i formen volym av utsläpp av koldioxid (CO₂). Under 2017 har cirka 340 000 kg koldioxid släppts ut till följd av förbundets resande. Motsvarande siffra för föregående år uppgick till cirka 390 000 kg.

Uppförandekoden

Uppförandekoden ger en övergripande bild av IF Metalls värderingar och förhållningssätt. Uppförandekoden återspeglar i mångt och mycket de reglementen och policyer som nämnts ovan. Den företrädare för IF Metall som efterlever uppförandekoden och använder omdömet i sina val och följer förbundets gemensamma förhållningssätt ska kunna känna sig trygg i sitt uppdrag.

Ansvarsfulla investeringar

För förbundet är det viktigt att alla placeringar inom kapitalförvaltningen uppfyller god etisk standard. Normgrunden för den etiska policyn är internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbete och antikorruption, vilka finns formulerade i konventioner och överenskommelser inom FN. Särskild vikt läggs vid att företag efterlever ILO:s kärnkonventioner och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

I slutet av 2017 fanns kollektivavtal tecknade på drygt 90 procent av de drygt 12 800 arbetsplatser där IF Metall har medlemmar.

REVISORNS YTTRANDE

*Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.
Till förbundsmötet i Industrifacket Metall, org.nr 802002-2896.*

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

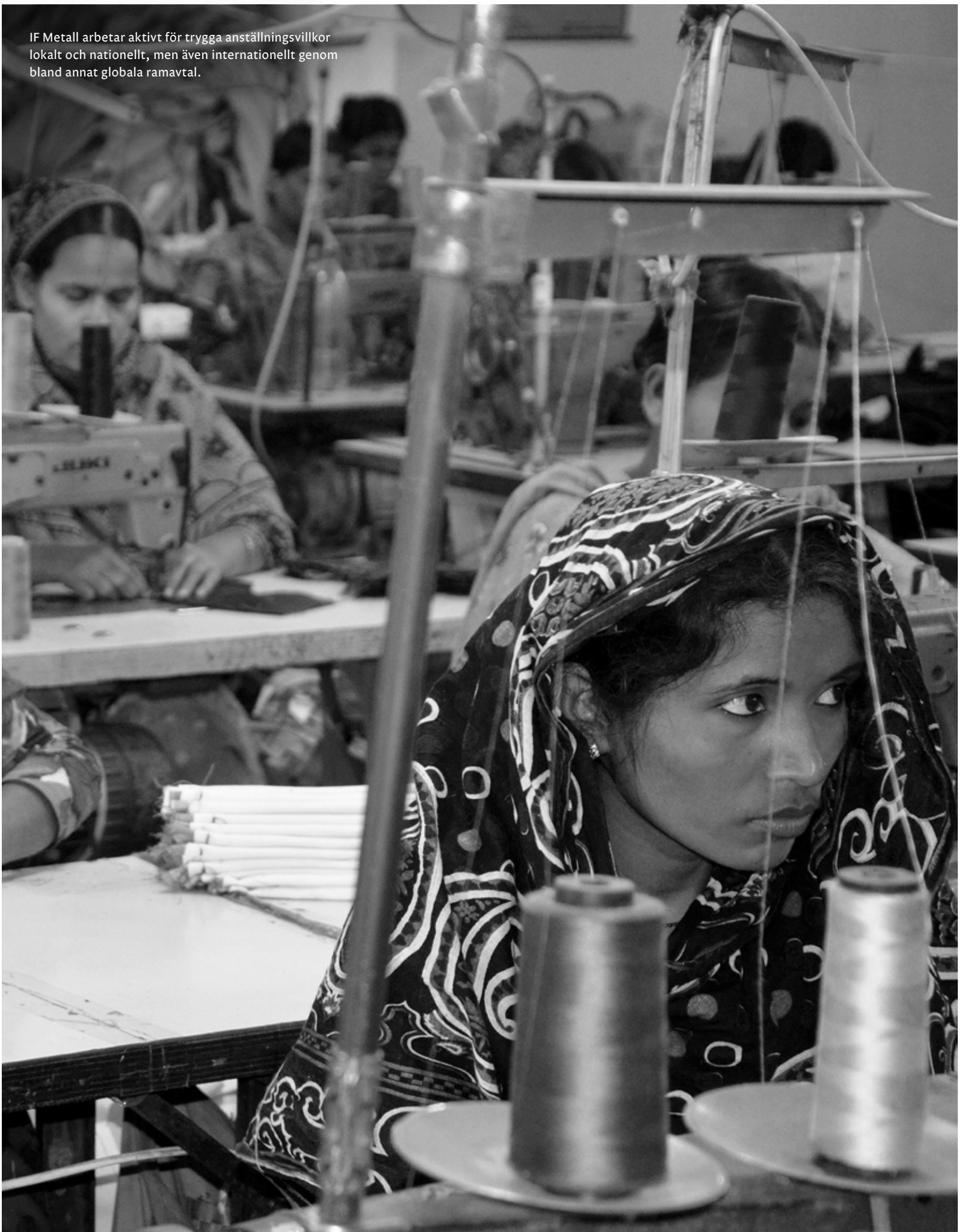
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm 2018-03-21

Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

Johan Rönnkvist
Auktoriserad revisor

IF Metall arbetar aktivt för trygga anställningsvillkor lokalt och nationellt, men även internationellt genom bland annat globala ramavtal.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Information om verksamheten

Industriefacket Metall (IF Metall) ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetslivet och i samhället. IF Metall ska organisera alla anställda inom de verksamhetsområden som enligt LO:s gällande organisationsplan ska tillhöra förbundet. IF Metall ska verka för ett demokratiskt, rättvist och jämlikt samhälle genom fackligt och politiskt arbete.

Mål för förbundets verksamhet och hur verksamheten har genomförts

IF Metall har i form av handlingslinjer fastställt mål för sin verksamhet. Målen täcker inte in hela förbundets verksamhet. Vid sidan av de frågor som behandlas i handlingslinjerna bedriver förbundet kontinuerligt ett arbete inom hela IF Metalls fackliga område med utgångspunkt i kongressens och förbundsstyrelsens beslut. Handlingslinjerna är kongressens styrdokument som sätter fokus på några områden som ska vägleda verksamheten på alla nivåer under den kommande kongressperioden. Handlingslinjerna beslutades på förbundets kongress i maj 2017 och är uppdelade i tre områden:

Vår arbetsplats

- IF Metall ska teckna riksavtal med löneökningar och rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra områden där vi har medlemmar.
- IF Metall ska vara en aktiv part i företagets utveckling av teknik, organisation och arbetsmiljö för att säkerställa hållbara, utvecklande och trygga arbeten för medlemmarna.
- IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetssituation och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen och inom alla våra avtalsområden.

För att öka antalet kollektivavtal prioriteras nytecknande av kollektivavtal inom förbundets förhandlingsverksamhet. Under 2017 tecknades 226 lokalavtal jämfört med 399 föregående år. Den 31 mars tecknades åtta preliminära treåriga riksavtal som innebar löneökningar och fortsatt utbyggnad av premierna till delpension till ett sammanlagt värde

av 6,5 procent. Senare under året slutfördes avtalsförhandlingarna som innebar att sammantaget 40 riksavtal omförhandlades. Vid utgången av 2017 fanns kollektivavtal tecknat på drygt 90 procent av de totalt drygt 12 800 företag där förbundet har medlemmar.

För att åstadkomma hållbara arbeten och bättre arbetsmiljö har förbundet utbildat förtroendevalda och förändringsledare. Under 2017 har två 4-dagarsutbildningar i Hållbart arbete med totalt 53 deltagare samt två 3-dagarsutbildningar i Lönesystem och befattningsutveckling med 55 deltagare från 21 fackklubbar genomförts. För att förbättra arbetsmiljön har förbundet genomfört ett antal avdelningskonferenser om Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Planering av partsgemensamma seminarier på temat förebyggande arbetsmiljöarbete har inletts under året.

En viktig del i förbundets ambition att främja kvinnors yrkesutbildning är att införa lönesystem på så många arbetsplatser som möjligt.

Vår organisation

- IF Metall ska arbeta med att öka organisationsgraden med det fortsatta gemensamma målet att 2020 ha minst 85 procents organisationsgrad.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ genom att motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna; målet om minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2020 på central nivå och avdelningsnivå.
- IF Metall ska stärka medlemskontakterna genom att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år och lägga särskild vikt på arbetsplatser utan klubb.

Flera positiva siffror kan uppvisas när det gäller organisering. Antalet medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal har ökat med 4 895 personer och den totala ökningen bland aktiva medlemmar blev 831 medlemmar. Av IF Metalls 36 avdelningar hade 14 avdelningar en positiv utveckling av yrkesaktiva medlemmar, jämfört med 8 avdelningar 2016. Förbundets organisationsgrad är oförändrad jämfört med föregående år och uppgår till drygt 77 procent.

För att öka antalet kvinnor i olika beslutande och rådgivande organ har utbildningar, främst riktade till anställda och valberedningar, genomförts de senaste åren. Samtliga anställda inom förbundet samt förbundsstyrelse och lokalavdelningarnas styrelser har erbjudits utbildningar inom jämställdhet. Den kvinnliga representationen i beslutande och rådgivande organ på central och avdelningsnivå uppgick till drygt 30 procent vid utgången av 2017. Totalt utgör kvinnor knappt 19 procent av förbundets aktiva medlemmar. En central del i det fackliga arbetet är att besöka våra medlemmar på deras arbetsplatser. Under 2017 besöktes drygt 80 procent av de arbetsplatser där det saknas fackklubb.

Vårt samhälle

- IF Metall ska på alla nivåer driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för alla medlemmar och minska de otrygga anställningarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar hållbar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska aktivt stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna; i detta ska hela förbundet samverka med Socialdemokraterna och tillsammans med alla goda krafter kraftigt motarbeta främlingsfientlighet och rasism och försvara våra grundläggande värderingar.

På förbundets kongress i maj 2017 antogs ett program om framtidens industriarbete. Programmet fokuserar på teknikutvecklingens möjligheter och utmaningar för industrin och industriarbetena. En central del är förbundets engagemang för ny industrialisering i Sverige. Förbundet är en pådrivande kraft för att Sverige ska utveckla industripolitiken.

Inför förbundets kongress presenterades också rapporten Digital industriell revolution – med kompetens för framgång. Digitaliseringen var också tema för förbundets storföretagskonferens. Förbundet medverkar i olika konkreta partsgemensamma projekt som rör främjandet av digitalisering och produktion i Sverige. Ett exempel är Kickstart digitalisering som inriktar sig på att öka små och medelstora företags uppmärksamhet på digitaliseringens möjligheter. Andra exempel är projekten Produktionslyftet, Produktion 2030 och Producera i Sverige. Vidare deltar förbundet i regeringens strategiska

samverkansprogram för innovationssatsningar inom området uppkopplad industri och nya material.

IF Metall har via Industrirådet fortsatt att verka för förbättrad kompetensförsörjning genom Teknikcollege. I dag finns Teknikcollege i 25 regioner med cirka 150 utbildningsanordnare och cirka 3 000 samverkansföretag från norr till söder.

Under 2017 har det fackligt-politiska arbetet varit att förbereda organisationen inför valåret 2018. Under våren genomfördes fem regionala facklig-politiska konferenser där förbundets nya valorganisation presenterades och diskussion fördes om de enskilda lokalavdelningarnas förutsättningar inför valåret. Den centrala valorganisationen inledde sitt arbete efter kongressen. Under hösten har lokalavdelningarnas valorganisationer börjat arbeta.

Hållbarhetsrapport

Förbundets hållbarhetsrapport återfinns på sidan 31 i verksamhetsberättelsen.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsårets utgång

Den 31 mars 2017 tecknades åtta preliminära treåriga riksavtal som innebar löneökningar och fortsatt utbyggnad av premierna till delpension till ett sammanlagt värde av 6,5 procent. Under året slutfördes avtalsrörelsen med tecknande av totalt 40 riksavtal. I början på 2018 inleddes arbetet med valrörelsen genom att förbundet hade valupptakt för lokala och centrala företrädare.

Medlems- och avgiftsutveckling

De senaste åren har förbundets medlemsutveckling bland yrkesaktiva medlemmar stabiliserats. Under 2017 ökade antalet yrkesaktiva medlemmar med 0,3 procent. Antalet yrkesaktiva medlemmar uppgick vid slutet av 2017 till 249 912. Totalt uppgick antalet medlemmar till 312 568. Ökningen av yrkesaktiva medlemmar beror till stor del på ett mer aktivt lokalt rekryteringsarbete. En viktig del i arbetet med att rekrytera medlemmar är också förbundets studieverksamhet. Under 2017 deltog 19 800 medlemmar i en facklig utbildning inom IF Metall.

Den 1 januari 2015 sänkte förbundet medlemsavgiften med i genomsnitt 50 kronor per medlem och månad. Detta har inneburit lägre medlemsintäkter de tre senaste åren.

Medlemsutveckling	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aktiva	266 312	256 492	250 668	251 219	249 083	249 912
Förändring aktiva	-2,6 %	-3,7 %	-2,3 %	0,2 %	-0,9 %	0,3 %
Pensionärer	71 393	68 895	66 585	64 759	63 711	62 656
Totalt	337 705	325 387	317 253	315 978	312 794	312 568
Förändring totalt	-3,0 %	-3,6 %	-2,5 %	-0,4 %	-1,0 %	-0,1 %

Resultat och ställning

Verksamhetsresultat

Jämfört med 2016 ökade medlemsintäkterna med 36 mnkr och uppgick till 812 mnkr. Ökningen beror dels på att medlemsutvecklingen var positiv under året, särskilt bland förbundets arbetande medlemmar som ökade med knappt 2 procent, dels på att löneökningarna under året var drygt 2 procent. Löneökningarna påverkar medlemsintäkterna positivt beroende på att förbundets arbetande medlemmar betalar en procentuell medlemsavgift av erhållen lön.

Sänkningen av medlemsavgiften från och med januari 2015 har inneburit att medlemsintäkterna sedan 2015 har legat på en lägre nivå än tidigare, vilket följer förbundets ekonomiska mål. Sammantaget ökade den fackliga verksamhetens kostnader med 52 mnkr jämfört med föregående år. De ökade kostnaderna beror på att förbundet under året har genomfört en kongress och infört ett nytt medlemsystem samt högre kostnader för medlemsförsäkringarna. Den ökade kostnaden för förbundets medlemsförsäkringar förklaras av att förbundet erhöll återbäring för sina medlemsförsäkringar på cirka 20 mnkr under 2016.

IF Metals förtroendevalda från tvättindustrin var en av alla delegationer som förhandlade om löner och villkor i avtalsrörelsen 2017.

Finansiellt resultat

Resultatet i förbundets värdepappersförvaltning uppgick till 397 mnkr, föregående års resultat uppgick till 321 mnkr. Under 2017 blev det en positiv utveckling både på den svenska och de utländska aktiemarknaderna. Förbundets aktieplaceringar har följt denna utveckling. På räntemarknaderna var avkastningsnivåerna låga. Det beror huvudsakligen på fortsatt osäkra framtida utvecklingsmöjligheter för världens ekonomier.

Sedan 2009 har IF Metalls lokalavdelningar möjlighet att investera i förbundets kapitalförvaltning. Per den 31 december 2017 har 29 av förbundets 36 lokalavdelningar investerat i de så kallade andelsbevisen. Dessutom har några av förbundet helägda dotterbolag samt fackklubbar investerat i andelsbevisen.

För förbundet är det viktigt att alla placeringar inom kapitalförvaltningen uppfyller god etisk standard. Normgrunden för den etiska policyn är internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter, arbete och antikorrupktion som finns formulerade i konventioner och överenskommelser inom FN. Särskild vikt läggs vid att företag efterlever ILO:s kärnkonventioner och OECD:s riktlinjer för internationella företag.

Under året har förbundet strukturerat om dotterbolagen avseende fastighetsförvaltningen. IF Metall direktäger inte längre de handelsbolag som bedriver fastighetsförvaltning. Ägandet har överförts till av förbundet helägda aktiebolag. Därmed redovisas inte heller resultatandelar från dotterbolag i förbundets resultaträkning. Förbundet äger via bolag en kommersiell fastighet och fem hyresbostadsfastigheter, samtliga belägna i Stockholm. I början på 2018 har förbundet blivit delägare i ytterligare en hyresbostadsfastighet.

Bokslutsdispositioner och skatt

Nettoförändringar till följd av avsättningar och upplösningar av periodiseringsfonder samt lämnade koncernbidrag har under 2017 uppgått till -62 mnkr. Föregående års förändringar uppgick till -64 mnkr. Förbundets skattekostnad uppgick under året till 75 mnkr, att jämföra med föregående års kostnad på 87 mnkr.

Finansiering och likviditet

Det justerade egna kapitalet, beräknat som beskatat eget kapital plus 78 procent av obeskattade reserver, uppgick vid årets början till 8 881 mnkr och vid årets slut till 9 125 mnkr. För koncernen var motsvarande belopp 9 027 mnkr respektive 9 303 mnkr.

Soliditeten, definierad som justerat eget kapital dividerat med balansomslutningen, var vid årets slut för förbundets del 86,4 procent och för koncernens del 86,8 procent. Vid årets början hade förbundet en soliditet på 87,2 procent och koncernen en soliditet på 87,6 procent.

Förbundets likvida medel, kassalikviditeten, uppgick vid årets utgång till 640 mnkr och vid dess början till 361 mnkr. För koncernen var motsvarande belopp 714 mnkr respektive 451 mnkr.

Resultatdisposition

Föreslås att årets överskott, 197 493 571 kronor, samt kapitalbehållningen, 8 395 015 829 kronor, tillhopa 8 592 509 400 kronor, överförs till ny kapitalbehållning.

Flerårsöversikt

I tabellen nedan återfinns en sammanställning av IF Metalls resultat 2012–2017, samtliga belopp i mnkr.

Mnkr	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fackliga verksamhetens intäkter	948	934	946	812	822	880
Fackliga verksamhetens kostnader	-848	-823	-852	-810	-878	-930
Fackliga verksamhetens resultat	100	112	95	2	-55	-50
Fastigheter och finansiell förvaltning	214	193	469	418	344	384
Resultat efter finansiella poster	314	305	564	420	289	335
Bokslutsdispositioner	62	3	-100	-13	-64	-62
Skatt	-72	-32	-94	-102	-87	-75
Årets resultat	304	276	370	305	137	197

Framtida utveckling

Utvecklingen av arbetstillfällena för förbundets medlemmar beror mycket på hur omvärlden utvecklas. En stor andel av företagen är beroende av export av varor till andra länder. Viktigaste marknaden för svenska exportföretag är Europa, då särskilt den tyska marknaden, och de övriga nordiska länderna. Tillväxtprognoserna har under 2017 förbättrats. Att Storbritannien 2016 folkomröstade och beslutade om utträde ur EU och att även USA, efter presidentbytet, har intagit en mer protektionistisk hållning avseende frihandel kan få negativa effekter för svenska exportföretag. Utvecklingen av arbetstillfällena påverkar direkt förbundets möjlighet till medlemsrekrytering och därmed också finansieringen av förbundets verksamhet.

Dotterbolag

Industrifacket Metall Finans AB (MFAB)

Bolaget bildades i december 2000 och dess verksamhet är att bedriva förvaltning av IF Metalls värdepapper som aktier, obligationer, fondandelar, andelar i kommanditbolag och andra finansiella instrument samt placera likviditet. Bolagets verksamhet finansieras via en förvaltningsavgift från förbundet.

Bolagets justerade egna kapital uppgick den 31 december 2017 till 124,0 mnkr, jämfört med 116,6 mnkr föregående år. MFAB:s resultat efter finansiella poster uppgick till 9,7 mnkr, att jämföra med föregående års resultat på 7,7 mnkr.

Metallica Invest AB (Metallica)

Metallica är ett riskkapitalbolag vars mål är att bidra till industriell tillväxt och är en del i förbundets näringspolitiska arbete.

Resultatet efter finansiella poster för 2017 blev ett underskott på 0,2 mnkr. Föregående års resultat var ett underskott på 1,3 mnkr. Det justerade egna kapitalet uppgick vid årets slut till 119,0 mnkr, jämfört med 118,6 mnkr 2016.

Skåvsjöholm AB

Skåvsjöholm AB i Åkersberga är förbundets helägda dotterbolag för kurs- och konferensverksamhet. Under 2017 har de senaste årens positiva trend fortsatt för bolaget.

Under året har restaurangköket genomgått en omfattande reparations- och underhållsinsats, som

har påverkat både årets omsättning och resultat. Den årliga sommarstängningen förlängdes med anledning av insatsen i köket, vilket påverkat årets omsättning som uppgick till 34,8 mnkr, att jämföras med 37,8 mnkr föregående år.

Den totala utgiften för reparation och underhåll av restaurangköket uppgår till 8,1 mnkr. Av detta belopp har 4,5 mnkr belastat rörelseresultatet 2017. Resterande del av utgiften avser till största delen köksinredning och byggnadsinventarier som har aktiverats i balansräkningen. Resultat efter finansiella poster uppgick till 0,5 mnkr, att jämföra med föregående års resultat på 6,5 mnkr. Det justerade egna kapitalet uppgick vid årets slut till 34,8 mnkr, att jämföras med 34,4 mnkr 2016.

Sedan 2006 har detaljplanearbete rörande mark som har ägts av Skåvsjöholm AB pågått. Den mark som omfattas av exploatering enligt detaljplanen har under 2011 avyttrats till det av förbundet helägda dotterbolaget Skåvsjöviken Fastighets AB. Under 2012 avyttrades bolaget till NCC.

Bättre tillväxtprognoser för svensk industri under 2017.

Resultaträkning

(Belopp i tkr)

	Not	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
		2017	2016	2017	2016
Fackliga verksamhetens intäkter					
Medlemsavgifter		812 072	775 858	812 072	775 858
Bidrag	3	10 908	12 361	10 908	12 361
Övriga intäkter		57 362	33 932	56 237	32 270
Summa fackliga verksamhetens intäkter		880 342	822 151	879 217	820 489
Fackliga verksamhetens kostnader					
Verksamhetens kostnader	4-6	-481 408	-451 718	-449 478	-416 098
A-kasseavgift		-310 679	-311 377	-310 679	-311 377
LO-avgift		-51 851	-52 936	-51 851	-52 936
Medlemsförsäkringar		-79 681	-56 536	-79 681	-56 536
Planenliga avskrivningar	14, 17	-6 321	-4 939	-6 321	-4 939
Summa fackliga verksamhetens kostnader		-929 940	-877 505	-898 009	-841 886
Fackliga verksamhetens resultat		-49 598	-55 354	-18 792	-21 397
Resultat från fastighetsförvaltning	6-9		29 453	11 980	13 914
Resultat från värdepappersrörelse	10	396 846	321 013	396 846	321 013
Resultat från finansiella investeringar	11	-12 574	-6 547	-8 616	-3 940
Resultat efter finansiella poster		334 674	288 564	381 418	309 590
Bokslutsdispositioner	12	-61 861	-64 248		
Resultat före skatt		272 814	224 316	381 418	309 590
Skatt	13	-75 320	-87 017	-105 490	-105 004
ÅRETS RESULTAT		197 494	137 299	275 928	204 586

Balansräkning

(Belopp i tkr)

	Not	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	71 937	52 925	71 937	52 925
Summa immateriella anläggningstillgångar		71 937	52 925	71 937	52 925
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader	15, 29			188 345	202 866
Mark	15			382 972	382 972
Pågående ny-, till- och ombyggnad	16			6 289	2 695
Inventarier	17	7 384	10 451	17 795	18 602
Summa materiella anläggningstillgångar		7 384	10 451	595 401	607 136
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar i koncernföretag	18	363 317	463 247		
Fordringar hos koncernföretag	19	341 824	304 606		
Aktier och andelar i intresseföretag	20, 30	2 320	4 201	17 291	15 949
Uppskjutna skattefordringar				399	361
Reverslån	21		174		174
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22			32 517	32 118
Summa finansiella anläggningstillgångar		707 460	772 227	50 207	48 601
Summa anläggningstillgångar		786 781	835 604	717 546	708 662
Omsättningstillgångar					
Varulager	23	9 022 618	8 898 212	9 022 881	8 898 538
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		5 757	8 833	9 888	12 479
Fordringar hos koncernföretag		2 212	2 707		
Fordringar hos intresseföretag		1 153	1 194	1 153	1 194
Skattefordran		16 238		18 612	1 500
Övriga fordringar		37 849	40 396	40 041	46 670
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	49 890	31 935	51 791	34 274
Summa kortfristiga fordringar		113 099	85 065	121 485	96 117
Kortfristiga placeringar				145 065	145 047
Kassa och bank		639 575	361 178	714 499	451 217
Summa omsättningstillgångar		9 775 292	9 344 456	10 003 930	9 590 919
SUMMA TILLGÅNGAR		10 562 073	10 180 060	10 721 476	10 299 581

Balansräkning

(Belopp i tkr)

	Not	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ändamålsbestämda medel		399 598	400 886	399 598	400 886
Kapitalbehållning		7 995 418	7 856 831	8 627 118	8 421 244
Årets resultat		197 494	137 299	275 928	204 586
Summa eget kapital		8 592 509	8 395 016	9 302 644	9 026 716
Obeskattade reserver	25	682 632	622 768		
Avsättningar	26	53 215	64 437	218 146	210 040
Långfristiga skulder					
	27				
Skulder till koncernföretag		56 689	49 719		
Övriga skulder		985 903	846 994	986 733	848 003
Summa långfristiga skulder		1 042 592	896 713	986 733	848 003
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		62 023	54 971	65 275	58 458
Skatteskulder			9 644	8 797	9 782
Skulder till koncernföretag		11 643	14 467		
Skulder till intresseföretag		1 107	13 066	1 107	13 066
Övriga skulder		78 712	61 510	86 518	67 502
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	37 640	47 469	52 256	66 015
Summa kortfristiga skulder		191 125	201 126	213 953	214 823
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER					
		10 562 073	10 180 060	10 721 476	10 299 581

(Belopp i tkr)

FÖRÄNDRING EGET KAPITAL	Belopp vid årets ingång enligt fastställd årsredovisning	Årets resultat	Balanseras	Belopp vid årets utgång
FÖRBUNDET 2017				
Ändamålsbestämda medel				
Riskreserv arbetslöshetsförsäkring	348 117			348 117
Gruvs Försäkringsfond	48 501		-223	48 277
Gruvs Solidaritetsfond	867			867
IF Metalls Kultur och Fritidsfond	3 401		-1 065	2 336
Summa ändamålsbestämda medel	400 886	0	-1 288	399 598
Kapitalbehållning	7 994 130		1 288	7 995 418
Årets resultat		197 494		197 494
Summa eget kapital förbundet	8 395 016	197 494	0	8 592 509
	Belopp vid årets ingång	Årets resultat	Balanseras	Belopp vid årets utgång
KONCERNEN 2017				
Ändamålsbestämda medel	400 886		-1 288	399 598
Kapitalbehållning	8 625 830		1 288	8 627 118
Årets resultat		275 928		275 928
Summa eget kapital koncernen	9 026 716	275 928	0	9 302 644

Kassaflödesanalys – Förbundet

Indirekt metod

(Belopp i tkr)

	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-49 598	-25 901
Avskrivningar		6 321	4 939
Övriga ej likviditetspåverkande poster	31	-4 721	-3 696
		-47 998	-24 659
Erhållen ränta		802	1 123
Resultat från värdepappersrörelse		396 846	321 013
Övriga finansiella intäkter och kostnader		-13 376	-7 670
Betalad/återbetald inkomstskatt		-107 703	-102 539
		228 571	187 268
Ökning/minskning varulager		-124 405	-762 968
Ökning/minskning kundfordringar		3 077	-1 504
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-15 408	12 148
Ökning/minskning leverantörsskulder		7 052	-9 260
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		7 373	17 200
Kassaflöde från den löpande verksamheten		106 260	-557 116
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-21 107	-44 411
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 159	-4 743
Nettoförändringar i dotterbolag		67 353	33 899
Nettoförändring i intressebolag		-10 037	10 853
Förändring av övriga finansiella anläggningstillgångar		174	12 591
Kassaflöde från investeringsverksamheten		35 224	8 188
Finansieringsverksamheten			
Nettoförändringar av långfristiga skulder		138 909	23 221
Erhållet/lämnat koncernbidrag		-1 996	-780
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		136 912	22 441
Årets kassaflöde		278 397	-526 486
Likvida medel vid årets början		361 178	887 665
Likvida medel vid årets slut		639 575	361 178

Kassaflödesanalys – Koncernen

Indirekt metod

(Belopp i tkr)

	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-6 812	-7 483
Avskrivningar		22 771	21 737
Övriga ej likviditetspåverkande poster	31	-4 721	-3 696
		11 238	10 558
Erhållen ränta		57	119
Resultat från värdepappersrörelse		396 846	321 013
Erlagd ränta		-2	-49
Övriga finansiella intäkter och kostnader		-8 671	-4 010
Betald/återbetald inkomstskatt		-110 799	-103 084
		288 669	224 547
Ökning/minskning varulager		-124 343	-762 838
Ökning/minskning kundfordringar		2 591	-1 704
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		-10 888	7 224
Ökning/minskning leverantörsskulder		6 817	-16 188
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		5 256	21 550
Kassaflöde från den löpande verksamheten		168 102	-527 409
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-21 107	-44 411
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-8 942	-7 857
Sålda materiella anläggningstillgångar		0	200
Nettoförändring i intressebolag		-13 260	6 312
Förändringar av övriga finansiella anläggningstillgångar		-226	11 560
Förändring kortfristiga finansiella placeringar		-18	-18
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-43 552	-34 213
Finansieringsverksamheten			
Nettoförändring av skuld		138 731	23 774
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		138 731	23 774
Årets kassaflöde		263 281	-537 847
Likvida medel vid årets början		451 217	989 065
Likvida medel vid årets slut		714 499	451 217

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där förbundet direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösterna och där förbundet har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterföretagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterföretagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

Under året förvärvade företag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda företag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen. Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagsredovisning

Som intresseföretag betraktas de företag som inte är dotterföretag, men där moderföretaget direkt eller indirekt innehar minst 20 procent av rösterna för samtliga andelar.

I koncernens bokslut redovisas andelar i intresseföretag enligt den så kallade kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i intresseföretagets nettotillgångar. Andelarnas värde inkluderar goodwill (efter avdrag för ackumulerade avskrivningar) vid förvärvet. I koncernens resultaträkning ingår som intäkt koncernens andel av intresseföretagets resultat. Orealiserade internvinster elimineras med den på koncernen belöpande andelen av vinsten.

I moderföretagets bokslut redovisas andelar i intresseföretag till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) per bokslutsdatum. Som intäkt från intresseföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

I koncernredovisningen redovisas inte bokslutsdispositioner och obeskattade reserver. Dessa delas upp i eget kapital och uppskjuten skatteskuld med tillämpning av gällande inkomstskatt. Uppskjuten skatt hänförlig till årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens skattekostnad. Resterande del av årets bokslutsdispositioner ingår i koncernens nettovinst. Ändras skattesatsen redovisas förändringen av skatteskulden över årets skattekostnad.

Verksamhetens intäkter

I redovisning av intäkterna har samtliga intäkter bruttoredovisats, förutom intäkter och kostnader tillhörande fastighets- och finansförvaltningen, som nettoredovisas under respektive avsnitt.

Medlemsavgifter

I medlemsavgifterna ingår medlemsavgifter till förbundet och arbetslöshetskassan.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar redovisas till det ursprungliga anskaffningsvärdet med tillägg/avdrag för eventuella upp-/nedskrivningar samt avskrivningar enligt plan. Dessa beräknas utifrån ursprungliga anskaffningsvärden och tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader 20–100 år
- Markanläggningar 10–20 år
- Maskiner 5–15 år
- Byggnadsinventarier 10–33 år
- Inventarier 3–20 år

Varulager

Aktier och andelar samt obligationer och andra ränteplaceringar som är varulager värderas till det lägsta av portföljens totala anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) per bokslutsdatum.

Övrigt varulager värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatter och förändringar i uppskjuten skatt.

Värderingar av skatteskulder/-fordringar sker till nominellt belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på skulder och tillgångar.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Egna fonder

Förändring av egna fonder redovisas som förändring i eget kapital. Fondernas intäkter och kostnader bruttoredo visas i resultaträkningen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när förbundet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Semesterlöneskuld

Avsättning har gjorts för semester som är inarbetad, men inte uttagen per den sista december.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, dvs. den utgår från förbundets verksamhetsresultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Förbundet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer definitionsmässigt att motsvara det verkliga resultatet. Vår bedömning är att det inte föreligger någon betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

(Belopp i tkr)

Not 3. Bidrag

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Statsbidrag arbetsmiljöverksamhet	8 720	8 682
Biståndsmedel internationell verksamhet	592	889
AFA-bidrag	1 254	1 384
Övriga bidrag	343	1 406
Summa	10 908	12 361

(Belopp i tkr)

Not 4. Verksamhetens kostnader

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
<i>Förbundskontoret</i>	-367 362	-335 972
<i>Anslag och bidrag</i>		
Verksamhetsanslag till lokalavdelningar	-64 139	-64 151
Studiebidrag till lokalavdelningar	-30 181	-31 204
Anslag sidoorganisationer	-7 952	-8 306
Övriga anslag och bidrag	-11 774	-12 085
	-114 046	-115 745
Summa	-481 408	-451 718

<i>Ersättning till revisorerna</i>	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>				
Revisionsuppdraget	-1 018	-1 094	-1 353	-1 542
Övriga tjänster	-573	-486	-623	-507
Summa	-1 591	-1 580	-1 976	-2 049

Not 5. Antal anställda, löner och anställningsvillkor samt sjukfrånvaro

<i>Antal anställda</i>	FÖRBUNDET				KONCERNEN			
	2017		2016		2017		2016	
Medelantal anställda	Kv	Mån	Kv	Mån	Kv	Mån	Kv	Mån
Stockholm	79	53	77	55	79	57	77	59
Övriga kommuner	1		1		11	9	12	8
Totalt	80	53	78	55	90	66	89	67

<i>Löner och anställningsvillkor</i>	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Löner och ersättningar				
Förbundsstyrelse/styrelse, vd	3 299	3 226	5 335	5 649
Övriga anställda	70 274	72 597	83 408	82 474
Uppdragstagare	8 625	5 587	8 625	5 587
Totalt löner och ersättningar	82 198	81 410	97 367	93 710
Sociala kostnader	63 068	70 531	68 750	75 768
varav pensionskostnader	29 138	36 758	30 620	38 072

Huvuddelen av förbundets pensionsåtaganden tryggas i Kooperationens pensionsstiftelse. Avkastningen i pensionsstiftelsen som för året uppgått till 7,47 procent (7,17 %) har därmed stor påverkan på förbundets pensionskostnader.

Återstående överskott som kan användas till framtida pensionskostnader uppgår till 76,7 mnkr (79,9 mnkr) och är inte upptaget som en tillgång i balansräkningen.

forts. Not 5. Antal anställda, löner och anställningsvillkor samt sjukfrånvaro

Förbundsstyrelsens i produktionen verksamma ledamöter erhåller ett årligt arvode motsvarande ett halvt basbelopp samt ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Av IF Metalls pensionskostnader uppgick kostnaden för förbundsstyrelsens kongressvalda funktionärer till 1 350 580 kronor. Föregående år uppgick kostnaderna till 782 286 kronor. I förbundets pensionskostnader ingår kostnader för pensioner avseende lokala ombudsmän som är anställda av förbundets lokalavdelningar. Löner och ersättningar avser, förutom uppdragstagare, endast anställd personal på förbundskontoret.

Anställningsvillkor

För anställda ombudsmän inom IF Metall tillämpas lagen om anställningsskydd och övriga tillämpliga arbetsmarknadslag. Anställda ombudsmäns löne- och anställningsvillkor beslutas av förbundsstyrelsen.

För kongressvalda funktionärer fastställs löne- och anställningsvillkor av en kongressvald kommitté. Lönesättningen är kopplad till snittlönen för medlemmar på Teknikavtalet IF Metall. Arvoden för externa uppdrag avräknas från den fastställda lönen. Övriga ledamöter i förbundsstyrelseberedningen, liksom enhetschefer, omfattas av särskilt lönesystem.

Särskilda etikregler finns för privata innehav av aktier. Styrelseuppdrag för beredningens ledamöter prövas minst en gång varje år av förbundsstyrelsen.

Löner och arvoden per månad för förbundsstyrelseberedningen, den 31/12 2017

Nedan angivna arvoden är en beräkning baserad på utfallet 2017.

Marie Nilsson, förbundsordförande,
82 104 kronor inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Tomas With, vice förbundsordförande,
71 157 kronor inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Anna Jensen Naatikka, förbundssekreterare,
68 420 kronor inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Veli-Pekka Säikkälä, avtalssekreterare,
68 420 kronor inklusive arvode från externa styrelseuppdrag.

Ulf Andersson, ekonomichef,
77 999 kronor samt cirka 29 300 kronor i arvode från externa styrelseuppdrag.

Stefan Sjöquist, utredningschef,
63 000 kronor, inga arvoden.

Christer Persson, personalchef,
64 684 kronor, inga arvoden.

Löner per månad för chefer i helägda bolag,
den 31/12 2017

Ersättning för chefer i förbundets helägda dotterbolag fastställs av respektive styrelse. Någon rörlig ersättning utgår ej. Ersättning har omräknats till månadslön.

Thomas Olors, vd Skåvsjöholm AB, 78 250 kronor.

Gunnar Orméus, vd Industrifacket Metall Finans AB och Metallica Invest AB, totalt 96 680 kronor.

Anders Wensfelt, vd IF Metall Fastighets AB,
86 354 kronor.

Avgångsvederlag

De kongressvalda funktionärerna i förbundsstyrelsen är tjänstlediga från tillsvidareanställning i IF Metall och har rätt att återgå till den tillsvidareanställningen om uppdraget i förbundsstyrelsen avbryts. Däremot har de inte rätt till avgångsvederlag i en sådan situation.

Sjukfrånvaro

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Total sjukfrånvaro	5,39 %	7,96 %
- långtidssjukfrånvaro	3,93 %	5,33 %
- sjukfrånvaro för män	1,80 %	3,69 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	7,65 %	10,99 %
- anställda 30-49 år	3,90 %	7,68 %
- anställda 50 år-	6,64 %	8,49 %

(Belopp i tkr)

Not 6. Operativa hyres- och leasingavtal som leasetagare

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Framtida minimileaseavgifter som kommer att				
- betalas inom 1 år	4 969	4 880	464	519
- betalas senare än 1 år men inom 5 år			86	173
Summa	4 969	4 880	550	692

Not 7. Operativa hyres- och leasingavtal som leasegivare

	KONCERNEN	
	2017	2016
Framtida minimileaseavgifter som kommer att		
- erhållas inom 1 år	62 254	65 045
- erhållas senare än 1 år men inom 5 år	33 278	86 005
Summa	95 532	151 050

Not 8. Resultat från fastighetsförvaltning

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Intäkter fastighetsförvaltningen			101 179	95 336
Kostnader fastighetsförvaltningen			-72 755	-64 426
Resultat från andelar i fastighetsförvaltande företag		29 453		
Planenliga avskrivningar byggnader			-14 885	-15 472
Planenliga avskrivningar inventarier			-1 559	-1 525
Summa	0	29 453	11 980	13 914

Not 9. Resultat från andelar i fastighetsförvaltande företag

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Fastighetsbolaget Svärdfisken HB		26 883
HB Mjölaren		783
HB Vattuormen 29		1 291
HB Moralisten		909
Fritidsbyn Kloten HB		-414
Summa	0	29 453

(Belopp i tkr)

Not 10. Resultat från värdepappersrörelse

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Utdelningar	51 487	47 911	51 487	47 911
Resultat av andelar i kommanditbolag		30 488		30 488
Räntor	500	499	500	499
Realisationsvinst vid försäljningar	462 964	483 667	462 964	483 667
Realisationsförlust vid försäljningar	-61 167	-208 152	-61 167	-208 152
Värdereglering värdepapper	-56 938	-33 400	-56 938	-33 400
Summa	396 846	321 013	396 846	321 013

Not 11. Resultat från finansiella investeringar

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Resultat från andelar i koncernföretag, räntor	802	1 123		
Resultat från andelar i intresseföretag			942	4 126
Ränteintäkter			57	119
Räntekostnader			-2	-49
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-13 376	-7 670	-9 613	-8 136
Summa	-12 574	-6 547	-8 616	-3 940

Not 12. Bokslutsdispositioner

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Avsättning periodiseringsfond	-135 570	-118 854
Upplösning periodiseringsfond	75 706	55 385
Koncernbidrag	-1 996	-780
Summa	-61 861	-64 248

Not 13. Skatt på årets resultat

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt för året	-81 821	-78 444	-92 702	-81 976
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år		-292		-292
Förändring uppskjuten skatt	6 501	-8 282	1 678	-8 246
Förändring uppskjuten skatt i obeskattade reserver			-14 466	-14 490
Summa	-75 320	-87 017	-105 490	-105 004

(Belopp i tkr)

Not 14. Övriga immateriella anläggningstillgångar

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Ingående nedlagda utgifter	52 925	8 514	52 925	8 514
Under året nedlagda utgifter	21 107	44 411	21 107	44 411
Utgående nedlagda kostnader	74 032	52 925	74 032	52 925
Ingående avskrivningar	0		0	
Årets avskrivningar	-2 095		-2 095	
Utgående avskrivningar	-2 095		-2 095	
Utgående restvärde enligt plan	71 937	52 925	71 937	52 925

Not 15. Byggnader och mark

	KONCERNEN	
	2017	2016
Byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	412 735	367 320
Försäljning och uttrangering		-1 150
Inköp	367	46 566
Utgående anskaffningsvärde	413 102	412 735
Ingående avskrivningar	-209 869	-195 547
Försäljning och uttrangering		950
Justering koncernintern avskrivning	-165	-165
Årets avskrivningar	-14 722	-15 107
Utgående avskrivningar	-224 757	-209 869
Utgående restvärde enligt plan	188 345	202 866
Mark		
Ingående bokfört värde	382 972	382 972
Utgående bokfört värde	382 972	382 972
Taxeringsvärde för fastigheter	1 066 745	1 066 745
varav mark	553 382	553 382
Verkligt värde	1 526 000	1 526 000

Fastigheternas värde har bedömts med hjälp av kassaflödesanalyser innebärande att fastigheternas framtida kassaflöden (fastigheternas intjäningsförmåga) har diskonterats till nuvärde. Fastigheten Nikolaus 29 har värderats enligt ortsprisprincipen.

(Belopp i tkr)

Not 16. Pågående ny-, till- och ombyggnad

	KONCERNEN	
	2017	2016
Ingående nedlagda utgifter	2 695	47 150
Under året nedlagda utgifter	3 748	5 356
Under året genomförda omfördelningar	-154	-49 811
Utgående nedlagda utgifter	6 289	2 695

Not 17. Inventarier

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	71 645	66 993	108 254	102 600
Inköp	1 159	4 743	4 981	5 746
Försäljningar och utrangeringar		-91	-2 483	-91
Utgående anskaffningsvärde	72 804	71 645	110 753	108 254
Ingående avskrivningar	-61 194	-56 347	-89 652	-83 278
Försäljningar och utrangeringar		91	2 483	91
Årets avskrivningar *	-4 226	-4 939	-5 788	-6 466
Utgående avskrivningar	-65 420	-61 194	-92 957	-89 652
Utgående restvärde enligt plan	7 384	10 451	17 795	18 602
* varav avskrivningar inom fastighetsförvaltningen, se not 8			-1 559	-1 525

Not 18. Aktier och andelar i koncernföretag

FÖRBUNDET							
Namn	Org nummer	Säte	Kapital- andel	Röst- andel	Antal andelar	Bokfört värde 2017	
Metallsvärdet Fastighets AB	556703-1611	Stockholm	100 %	100 %	1 000	20 100	
Industrifacket Metall Fastighets AB	556483-1526	Stockholm	100 %	100 %	200	220 110	
Metallica Invest AB	556479-7461	Stockholm	100 %	100 %	15 000	105 000	
Industrifacket Metall Finans AB	556599-1808	Stockholm	100 %	100 %	100	12 661	
Skåvsjöholm AB	556319-2458	Åkersberga	100 %	100 %	100 000	5 445	
Summa							363 317

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Ingående värde aktier och andelar i koncernföretag	463 247	433 808
Försäljning inom koncernen	-320 030	
Förvärv inom koncernen	20 100	
Likvidationer		-428
Aktieägartillskott	200 000	
Resultat från andelar i HB		29 867
Utgående värde	363 317	463 247

(Belopp i tkr)

Not 19. Fordringar hos koncernföretag

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Ingående värde	304 606	354 833
Tillkommande fordringar	122 211	552 721
Amorteringar, avgående fordringar	-84 993	-50 780
Utgående värde	341 824	304 606

Not 20. Aktier och andelar i intresseföretag

Namn	Org nummer	Säte	Kapital- andel	Röst- andel	Antal andelar	Bokfört värde 2017
Förbundet:						
Dagens Arbete AB	556532-4307	Stockholm	49,03 %	49,03 %	1 539	2 320
						2 320
Ägda via koncernföretag:						14 962
Summa bokfört värde						17 282
Justering för ackumulerat resultat från aktier och andelar i intresseföretag						9
Summa						17 291

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Ingående bokfört värde andelar i intresseföretag	4 201	4 935	16 688	16 688
Försäljning inom koncernen	-1 881		-1 881	
Förvärv inom koncernen			1 881	
Återförd nedskrivning			400	
Resultatandelar handelsbolag		-734	194	
Summa bokfört värde	2 320	4 201	17 282	16 688
Justering för ackumulerat resultat från andelar i intresseföretag			9	-739
Utgående värde	2 320	4 201	17 291	15 949

Not 21. Reverslån

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Ingående värde	174	12 765	174	12 765
Amorteringar, avgående fordringar	-174	-12 591	-174	-12 591
Utgående värde	0	174	0	174

(Belopp i tkr)

Not 22. Andra långfristiga värdepappersinnehav

	KONCERNEN	
	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	32 118	31 087
Inköp av andelar	399	1 031
Utgående värde	32 517	32 118

Not 23. Varulager

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Bokfört värde				
Värdepapperslager				
Aktier och andelar	4 506 826	4 613 426	4 506 826	4 613 426
Obligationer och andra ränteplaceringar	4 515 792	4 284 786	4 515 792	4 284 786
	9 022 618	8 898 212	9 022 618	8 898 212
Råvaror och förnödenheter			263	326
Summa	9 022 618	8 898 212	9 022 881	8 898 538
Marknadsvärde värdepapperslager				
Aktier och andelar	6 172 109	5 871 289	6 172 109	5 871 289
Obligationer och andra ränteplaceringar	4 663 854	4 474 888	4 663 854	4 474 888
	10 835 963	10 346 176	10 835 963	10 346 176

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda kostnader	45 989	31 935	47 886	34 040
Upplupna intäkter	3 900		3 900	
Övriga poster			5	233
Summa	49 890	31 935	51 791	34 274

Not 25. Obeskattade reserver

	FÖRBUNDET	
	2017	2016
Periodiseringsfond beskattningsår 2011		64 252
Periodiseringsfond beskattningsår 2012	102 250	102 250
Periodiseringsfond beskattningsår 2013	85 501	85 501
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	97 910	97 910
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	154 000	154 000
Periodiseringsfond beskattningsår 2016	107 400	118 854
Periodiseringsfond beskattningsår 2017	135 570	
Summa	682 632	622 768

(Belopp i tkr)

Not 26. Avsättningar

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Avsättning uppskjuten skatt		6 501	5 126	6 765
Avsättning uppskjuten skatt, obeskattade reserver			159 805	145 339
Avsättning ej tryggade pensioner	53 215	57 936	53 215	57 936
Summa	53 215	64 437	218 146	210 040

Not 27. Långfristiga skulder

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Långfristiga skulder, totalt	1 042 592	896 713	986 733	848 003
<i>Del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:</i>				
Skulder till koncernföretag	56 689	49 719		
Depositioner			830	1 008
Skulder till avdelningar hänförliga till andelsbevis	985 903	846 994	985 903	846 994

Not 28. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Semesterlöner	14 254	15 583	15 846	17 093
Särskild löneskatt	8 655	8 647	8 795	8 887
Upplupna sociala avgifter	2 192	2 328	2 716	2 706
Förskottsbetalda hyror			10 579	12 632
Övriga poster	12 539	20 911	14 320	24 697
Summa	37 640	47 469	52 256	66 015

Not 29. Ställda säkerheter

	KONCERNEN	
	2017	2016
För övriga koncernföretag		
<i>Fastighetsinteckningar:</i>		
HB Vattuormen 29		705
HB Mjölaren		500
Stockholmskilens Fastighets AB		325
Fastighetsläraren i Stockholm AB		1 100
Summa	0	2 630

(Belopp i tkr)

Not 30. Eventualförpliktelser

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Förbundets borgen för pensioner i dotterbolag	265	270		
Förbundets ansvar för handelsbolagsskulder		17 418	3 606	3 556
Summa	265	27 707	3 606	3 556

Not 31. Övriga ej likviditetspåverkande poster

	FÖRBUNDET		KONCERNEN	
	2017	2016	2017	2016
Förändring avsättning på pensionskostnader	-4 721	-3 696	-4 721	-3 696
Summa	-4 721	-3 696	-4 721	-3 696

REVISIONSBERÄTTELSE

Till förbundsmötet i Industrifacket Metall org.nr 802002-2896

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Industrifacket Metall för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets och koncernens förmåga att fortsätta

verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att förbundet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Industrifacket Metall för år 2017.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet och koncernen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad

av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar gransk-

ningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 21 mars 2018

Peter Krantz
Kent Eriksson

Christin Sjöroos
Linda Andersson

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rönnkvist
Auktoriserad revisor

Medlemsstatistik

Per den 31 december 2017

Avdelning	Kvinnor	Män	Totalt
Malmfälten	1 229	5 991	7 220
Norrbottnen	1 237	6 956	8 193
Norra Västerbotten	937	4 681	5 618
Södra Västerbotten	824	4 565	5 389
Höga Kusten	826	3 701	4 527
Mellersta Norrland	826	4 735	5 561
Gävleborg	2 387	10 628	13 015
Dalarna	1 326	5 976	7 302
Uppland	1 502	5 943	7 445
Bergslagen	2 090	7 233	9 323
Värmland	1 615	8 123	9 738
Stockholms län	4 017	14 190	18 207
Mälardalen	3 473	11 995	15 468
Örebro län	2 037	7 205	9 242
Östra Värmland	1 562	5 657	7 219
Sörmland	1 803	6 276	8 079
Östergötland	3 053	12 302	15 355
Östra Skaraborg	1 930	6 665	8 595
Västra Skaraborg	1 622	5 502	7 124
Norra Älvsborg	1 235	5 553	6 788
Bohuslän-Dal	1 209	5 737	6 946
Höglandet	1 388	3 983	5 371
Vätterbygden	1 519	4 342	5 861
Borås	2 985	7 849	10 834
Göteborg	5 634	20 181	25 815
Gotland	216	925	1 141
Östra Småland	2 055	6 457	8 512
Västbo-Östbo	3 183	5 867	9 050
Kalmarsund	1 092	4 195	5 287
Kronoberg	1 431	6 851	8 282
Halland	1 400	6 137	7 537
Blekinge	2 312	7 909	10 221
Östra Skåne	1 035	4 374	5 409
MittSkåne	1 072	3 952	5 024
Nordvästra Skåne	1 811	6 416	8 227
Sydvästra Skåne	1 666	7 976	9 642
	65 539	247 029	312 568

Aktier

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2017-12-31
ABB Ltd	67 000	13 844 739
Addlife B	3 000	516 471
Addtech B	4 000	734 615
Aftonbladet Stamaktie	434	6 504 170
Ahlsell AB	15 250	786 160
A-Pressen AB	28 335	1
Assa Abloy AB (B)	40 300	6 769 152
Atlas Copco AB (B)	50 125	11 676 270
Autoliv Inc SDB	12 500	12 431 236
Beijer Ref AB	2 805	660 785
Boliden AB	45 500	12 659 328
Catena media PLC	11 000	927 430
Dometic Group AB	101 000	6 761 902
Essity AB (b)	55 000	12 454 783
Fabege AB (B)	59 000	8 128 801
Facket Medlemsförmåner i Sverige AB	50	100 000
Fastighets AB Balder	44 000	8 531 123
Gränges AB	75 311	3 731 568
Hemfosa AB	54 964	4 255 588
Hennes & Mauritz (B)	9 971	2 503 471
Hufvudstaden AB	20 000	2 641 033
I.A.R Systems Group B	7 181	1 160 624
Indutrade AB	14 000	2 369 143
Investor AB (B)	53 000	19 310 175
Inwido AB	21 685	1 962 536
Itab Shop Concept AB	66 100	3 069 849
Kinnevik Investment AB (B)	35 000	9 347 581
Millicom Internat. Cellular SA	4 000	2 234 045
Modern Times Group (B)	8 000	2 715 445
MTM Gruppen	1	1
Nobina	123 205	4 292 102
Nordea	19 058	2 022 496
Recipharm (B)	41 609	4 877 330
Saab AB (B)	28 274	8 918 015
Sandvik AB	72 150	8 031 117
SCA (B)	95 000	6 620 884
Scandi Standard AB	180 751	8 817 504
SE Banken AB (A)	85 700	7 379 187
Serneke Group AB	24 187	2 728 072
Skanska AB (B)	50 000	9 313 681
SKF AB (B)	20 000	3 884 823
Stora Enso Oyj (R)	65 000	6 440 554
Svenska Handelsbanken (A)	27 000	3 162 395
Swedbank (A)	66 000	13 430 943
Svenskt Stål (B)	20 000	660 228
Telia Sonera AB	77 500	2 907 475
Tobii	86 067	5 091 014
Trelleborg AB (B)	30 000	5 602 305
Volvo AB (B)	108 922	11 434 756
Summa bokfört värde		274 402 904
Marknadsvärde		305 171 637

Fondandelar och liknande

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2017-12-31
Adriago Hedge	1 037 331	150 000 000
Alfred Berg Fastighetsfond Norden B	1 170 219	140 917 096
Allianz Europe Equity Growth	11 608	186 859 015
Carnegie Sverige Fond	113 735	165 124 259
Carnegie Sverige Select	11 479 498	237 872 176
Credit Suisse (Lux) Risk Appetite Fund IB	134 694	141 082 139
Danske Inv. Fixed Inc. Rel. Value	176 077	181 879 207
Dimensional Fund	297 744	246 660 649
Enter Select Pro	59 427	92 900 768
FORT Global UCITS Diversified Fund Cl B	21 313	200 461 500
Förbundsfronden	715	137 822
Lindsell Train Global Equity Fund Class B	11 782 424	166 538 693
Mercer Liquid Alternatives Strategies	192 489	200 313 389
Nordea Emerging Stars Equity Fund	269 056	230 100 230
Nordea Int. Multi Asset Fund	1 655 318	210 755 045
Nuveen Winslow Large Cap Growth USD	1 018 652	181 349 532
ODIN Sverige A	2 607 413	162 923 614
P&N Yield	275 983	305 907 281
Sands Capital Global Fund	2 027 732	154 552 255
SHB Tillväxtmarknad Tema	717 016	201 213 281
Spängler Quality Growth Europe	159 915	155 006 782
Spiltan Aktiefond Stabil	483 212	246 005 668
Thule Real Estate Fund	226 665	250 000 000
Summa bokfört värde		4 208 560 400
Marknadsvärde		5 841 363 888

Övriga andelar

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2017-12-31
Access Capital	27 389	249 952
Fonus	5 633	5 633
HSB Kiruna	1	1
HSB Stockholm	252	252
Konsum Stockholm	7 587	7 587
LOs försäkrings HB	12	23 520 000
Ludvika byggnadsförening	34	1
OK Dala-Gävleborg	5 443	5 443
Svenska Riksbyggen	2 784	74 002
Summa bokfört värde		23 862 871
Marknadsvärde		25 573 543

Obligationer och andra ränteplaceringar

(Belopp i kronor)

Namn	Antal andelar	Bokfört värde 2017-12-31
Arena Idé Kapital AB	100 000 000	100 000 000
Evli High Yield B	101 560	150 586 023
Evli Short Corp Bond B	181 372	200 767 831
Nordea Bank	25 000 000	25 000 000
Nordea Bank	50 000 000	50 000 000
Nordea Bank	25 000 000	25 000 000
Nordea Bank Finland	50 000 000	50 000 000
Nordea Bank Finland	100 000 000	100 000 000
Robur Ethica Företagsobligationsfond	2 507 934	251 614 299
Robur Förbundsrentefond	2 836 673	325 347 722
Robur Förbundsrentefond	860	90 379
Robur Förbundsrentefond Kort	2 232 011	234 868 118
Robur Råntefond Flexibel	1 701 302	440 485 615
SEB Flexibel Obligationsfond	38 696 363	397 513 607
SEB Företagsobligationsfond Flex C	11 802 382	142 168 281
SEB High Yield SEK	319 047	57 712 709
SEB Korträntefond	37 896 963	386 986 770
SEB Obligationsfond SEK	21 450 753	217 037 430
SHB Företagsobligation Investment Grade Criteria A1	1 249 112	126 192 846
SHB Inst Kortränta Criteria	5 441 246	567 794 000
SHB Lux Korträntefond	1 977	283 111
SHB Rånteavkastningsfond Mega A7	299 889	566 342 998
Swedbank	100 000 000	100 000 000
Summa bokfört värde		4 515 791 740
Marknadsvärde		4 663 853 589

IF Metall är ett feministiskt fackförbund med cirka 313 000 medlemmar som tillsammans arbetar för rätten till ett bra och tryggt arbete.

Över 30 000 av medlemmarna är förtroendevalda, fackligt aktiva, på arbetsplatserna. Vi arbetar för medlemmarnas intressen och för ett demokratiskt och jämställt samhälle. Ingen ska kunna tvingas att arbeta till sämre ersättning eller arbetsvillkor än vad som står i kollektivavtalet. Kollektivavtalet är fackföreningens kärna.

105 52 Stockholm | 08-786 80 00 | www.ifmetall.se